



Reč urednika



Pred nama je peti broj Biltena Instituta za mentalno zdravlje koji članove našeg kolektiva, kao i druge zainteresovane izveštava o stručnim, naučnim i edukativnim aktivnostima organizacionih jedinica Instituta.

Bilten se nalazi na sajtu Instituta (www.imh.org.rs).

Vesti o radu IMZ-a se objavljuju i u E-news, koje se šalju e-mailom.

IZDVAJAMO

- KOLABORATIVNI CENTAR SZO
- ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI
- FORUM O PSIHOTERAPIJI

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski

Asist. Dr Saveta Draganić Gajić

Asist. Dr Milica Pejović Milovančević

Inauguracija Instituta za mentalno zdravlje za Kolaborativni centar Svetske zdravstvene organizacije

18. novembar 2009, Institut za mentalno zdravlje

Nakon dve godine nominacije, u okviru kojih je Institut za mentalno zdravlje potvrdio svoj kredibilitet, stručnost i kvalitet, Svetska zdravstvena organizacija imenovala je ovu ustanovu za svoj Kolaborativni centar.

Institut za mentalno zdravlje, zdravstvena ustanova i naučno nastavna baza Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, vodeća je u broju akreditovanih edukativnih programa, kvalitetu naučnog i istraživačkog rada i posvećenosti lečenju pacijenata koji joj se obraćaju za pomoć.

Kvalifikovani stručnjaci na čelu sa bardom svetske psihijatrijske elite, Prof. Dr Dušicom Lečić Toševski, ovo imenovanje su primili kao priznanje za svoj višedecenijski profesionalni rad.

Kolaborativni centar Svetske zdravstvene organizacije predstavlja ponos Instituta za mentalno zdravlje, grad Beograd i srpsku psihijatriju u celini.

Svet je prepoznao kvalitet.

Institut za mentalno zdravlje inaugurisan je u Kolaborativni centar Svetske zdravstvene organizacije, jedini u regionu, zahvaljujući višegodišnjem zalaganju Prof. Dr Dušice Lečić Toševski, eksperta Svetske zdravstvene organizacije.

Pozdravni govori

- Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, direktor IMZ-a
- Prof. Dr Tomica Milosavljević, ministar zdravlja
- Dr Matthijs Muijen, Regionalni savetnik SZO, Kopenhagen
- Dr Dorit Nitzan, direktor, kancelarija SZO, Beograd

Programi saradnje sa SZO

- Prof. Dr Dušica Lečić Toševski
Saradnja sa SZO – prošlost, sadašnjost, budućnost
- Asist. Dr Milica Pejović Milovančević,
dr sc med – Prevencija nasilja kod dece i mladih
- Dr Zagorka Bradić – Prevencija samoubistva i samoubilačkog ponašanja mladih
- Dr Ivica Mladenovic, mr sc med – Prevencija alkoholizma
- Asist. Dr Saveta Draganić Gajić, dr sc med – Sistemski pristup porodici sa mentalno obolelim članom u sistemu socijalne zaštite



Novosti

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, izabrana je za predsednika Udruženja psihijatarata Istočne Evrope i Balkana

Na drugom kongresu Udruženja psihijatarata Istočne Evrope i Balkana koji je od 26-30. oktobra 2009. godine održan u Moskvi, Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, direktor Instituta za mentalno zdravlje, izabrana je za predsednika Udruženja psihijatarata Istočne Evrope i Balkana. Tom prilikom održala je plenarno predavanje i dobila specijalnu povelju za razvoj saradnje u oblasti mentalnog zdravlja kao i čast da sledeći kongres Udruženja organizuje 2012. u Beogradu.

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, postala je dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti.

Prof. Dr Žarko Martinović je od 2008. član Editorial Board časopisa Neurophysiologie Clinique, koji je indeksiran u bazi podataka Current Contents.

Prof. Dr Allan Tasman, Univerzitet u Luizvilu, Kentaki, SAD, gost Instituta za mentalno zdravlje, promovisan je za „visiting“ profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu i održao predavanje GRANIČNI POREMEĆAJ LIČNOSTI – NOVINE U ETIOLOGIJI, DIJAGNOZI I TRETMANU u svečanoj sali Medicinskog fakulteta, 23.06.2009.

Dr Nenad Rudić – postavljen je za nacionalnog koordinatara programa South-East Europe Health Network Project "Achieving social cohesion by shifting the care for children with disabilities from institutions to community care" /novembar 2009/.

Na izornoj skupštini Društva radnih terapeuta Srbije, VRT **Bajkin Cvetanka** glasanjem je izabrana za člana novog Predsedništva Društva Radnih terapeuta Srbije, a VRT **Kalajdžić Daliborka** za člana Nadzornog odbora za finansije istog.

Medicinska sestra **Branka Ćirić** diplomirala za Višeg radnog terapeuta i od oktobra 2009. raspoređena na to radno mesto u Kliničkom odeljenju za decu i adolescente.



Reorganizacija odeljenja i novine u funkcionisanju

Dnevna bolnica za adolescente

Grupa za asertivni trening počela sa radom 06.07.2009. Namenjena je adolescentima, studentima, koji su završili lečenje u Dnevnoj bolnici za adolescente. Grupa se sastoji od deset članova, traje četiri meseca, održava se ponedeljkom od 17 do 18.30. Voditelji: Dr Vesna Dukanac i VMS Vesna Jovanović.

Od avgusta je „milieu“ terapija Dnevne bolnice za adolescente obogaćena **Aktivnim slušanjem muzike**, novom radnom aktivnošću namenjenoj hospitalizovanim adolescentima. Osmišljena je tako da u prvom delu, adolescent koji se prijavio predstavi sažeto svoj omiljeni muzički pravac, a preostalo vreme se slušaju odabrane kompozicije ovog pravca. Osnovni ciljevi su da se približe različiti muzički pravci adolescentima, omogući im se da se bolje upoznaju i razviju toleranciju na različitost. Odvija se jedanput nedeljno u trajanju od 30 minuta. Voditelji: Dr Jasmina Stojković Pavlović i Dr Sabina Jahović.

Odsek za medicinsku genetiku

Laboratorija Odseka za medicinsku genetiku Instituta za mentalno zdravlje dobila je sertifikat od strane komisije Citogenetske evropske asocijacije za procenu kvaliteta rada za 2008/2009. Procena kvaliteta vrši se na godišnjem nivou, tako da se sledeća procena očekuje krajem 2009. godine.

Odsek za brak i porodicu

Grupa za pacijente Instituta za mentalno zdravlje koji su u procesu razvoda braka počela je sa radom. Grupu vode Dr Sanja Nikolić i Snežana Stojanović. Grupa se odvija svakog drugog utorka posle podne, od 18h do 19h. Kontakt osobe su Dr Sanja Nikolić i Snežana Stojanović.

Istraživački projekti

Projekat: VARIJACIJE BROJA GENSKIH KOPIJA KAO FAKTOR RIZIKA ZA PSIHIJATRIJSKE POREMEĆAJE KOD DECE (Copy number variations conferring risk for psychiatric disorders in children – PsychCNVs).

Evropski, multicentrički projekt

Period realizacije: 2009-2011.

Generalni rukovodilac Dr Hreinn Steffansson (deCODE, Island).

Rukovodilac za Institut za mentalno zdravlje Asist. Dr Milica Pejovic Milovančević.

Članovi tima: Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Dr Emina Garibović, Teodora Minčić, Dr Milutin Kostić, Dr Dragana Jančić, Dr Vanja Mandić, Dr Marija Mitković

Istraživački tim: Međunarodni projekat u koji je uključeno više ustanova iz različitih zemalja (Island, Velika Britanija, Rusija, Ukrajina, Gruzija, Makedonija, Srbija).

Opis projekta: Cilj projekta je da se ispita uloga varijacija broja genskih kopija koje donose rizik za psihijatrijske poremećaje (autizam, shizofrenija, bipolarni poremećaj) kod dece i adolescenata, što će pomoći u dijagnostikovanju ovih poremećaja i otkrivanju lekova ukoliko se dokaže biološki supstrat rizika. Klinička procena biće vršena na osnovu dijagnostičkih instrumenata koji će biti prevedeni i standardizovani. Genetske analize vršiće se prema unapred utvrđenim procedurama na biološkom materijalu (bris bukalne sluznice, uzorak krvi). Istraživački timovi pohađaće organizovane edukacije o upotrebi dijagnostičkih instrumenata, istraživačkim metodama, bioinformatici i sl. u Institutu za psihijatriju Kraljevskog koledža u Londonu.



Projekat: PREVENCIJA NASILJA KOD DECE I OMLADINE

Period realizacije: 2009-2011.

Klinika za decu i omladinu, Institut za mentalno zdravlje, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije, Svetska zdravstvena organizacija

Učestvuju: Dr Smiljka Popović Deušić, Dr Milica Pejović Milovančević, Dr Olivera Aleksić, Dušanka Kalanj, Dr Emina Garibović, Milena Rajković, Teodora Minčić, Marina Lučić

O programu: Nasilje i agresija mladih kao složen i kompleksan problem usko su povezani kako sa



mentalnim zdravljem dece i mladih, tako i sa socijalnim okruženjem. Prevencija nasilja dece i mladih neodvojivi je deo unapređenja mentalnog zdravlja ove vulnerabilne grupe i zahteva sveobuhvatni, multidimenzionalni pristup i saradnju svih službi. Službe lokalne zajednice kao manje diskriminišuće i najdostupnije prepoznate su kao nosioci intervencija na unapređenju mentalnog zdravlja i prevenciji i tretmanu problema nasilja kod dece i mladih.

Ciljevi programa: Edukacija ima za cilj osnaživanje terapijskih i preventivnih potencijala lokalne zajednice kroz unapređenje i usklađivanje znanja o nasilju dece i mladih i definisanje modula intervencija u okviru različitih službi za rad sa decom i mladima, njihovim porodicama i pružaocima nege u slučajevima nasilja. Podizanjem kompetencija službi na nivou lokalne zajednice za rano prepoznavanje i rad na problemima nasilja dece i mladih postavljaju se osnove za izgradnju delotvorne mreže pomoći i podrške i osnove za definisanje postupaka i procedura na nacionalnom nivou u oblasti prevencije i tretmana nasilja dece i mladih.

Kompetencije koje program razvija: razvija i unapređuje opšte, posebne i specifične kompetencije (znanja i veštine) stručnjaka lokalne zajednice koje su značajne za rano prepoznavanje i rad sa decom i mladima u oblasti unapređenja i zaštite mentalnog zdravlja, sa naglaskom na problem nasilja kod dece i mladih. Program promovise sveobuhvatni multidimenzionalni i multidisciplinarni pristup problemu nasilja dece i mladih i jača efikasnost intersektorske saradnje kao važnog preduslova za delotvornu prevenciju i tretman nasilja dece i mladih.

Ciljna grupa profesionalaca za obuku: stručnjaci primarne zdravstvene zaštite, predškolskih i školskih ustanova, socijalne zaštite i drugih službi lokalne zajednice uključene u brigu o deci i mladima.

Trajanje programa obuke: Program predviđa jednodnevnu obuku u trajanju od osam sati.

O projektu: Obavljeno je 5 edukacija u sledećim Domovima zdravlja: Stari Grad, Palilula, Savski Venac, Zvezdara i Novi Beograd. Na nivou pojedinačnih ustanova, kao i u ukupnom uzorku (114 lekara i saradnika iz primarne zdravstvene zaštite) najveći broj učesnika izrazio je zadovoljstvo sadržajem edukacije, procenio je količinu novih teorijskih znanja i praktičnih veština i umeća kao priličnu, dominantno uz doživljaj da je edukacija uvećala njihovo osećanje sopstvene kompetentnosti u radu sa problemom nasilja dece i mladih. Učesnici su kao prednosti edukacije najviše navodili sadržajnu raznovrsnost predavanja, kvalitet forme izlaganja, interaktivni radioničarski rad, sistematičnost i mogućnost razmene iskustava. U toku je izrada priručnika Prevencija nasilja dece i omladine.

Projekat: PREVENCIJA SAMOUBISTVA I SAMOUBILAČKOG PONAŠANJA MLADIH

Period realizacije: 2009-2010.

Stručni tim edukatora: Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Dr Zagorka Bradić subspecijalista, Dr Vesna Dukanac mr. sci, Dr Slavoljub Milojević, Dr Sabina Jahović, Dr Jasmina Stojković Pavlović, Anka Marjanović psiholog, Jelena Milićević psiholog, Olivera Milošević

Koordinator podprojekta: Dr Zagorka Bradić

O programu: U proseku, milion ljudi godišnje širom sveta izvrši samoubistvo, a oko deset miliona ljudi svake godine pokuša samoubistvo (Wasserman and Wasserman, 2009). U skorije vreme ovaj problem narasta do alarmantnih razmera, naročito među mladima (King and Apter, 2006). Danas je samoubistvo i samoubilačko ponašanje mladih zabrinjavajući transnacionalni fenomen, i predstavlja ozbiljno zdravstveno pitanje i značajan problem svakog društva. Istraživanja o samoubistvu govore u prilog tome da postoji kontinuum u samodestruktivnom ponašanju, pa ne samo izvršeno samoubistvo, već i pokušaj samoubistva, namerno samopovređivanje i samoubilačke ideje, treba pažljivo istražiti i proučiti u okviru prevencije i pravovremenog lečenja mladih koji su ugroženi.

Cilj edukativnog programa prevencije samoubistva i samoubilačkog ponašanja mladih je unapređenje znanja i veština stručnog osoblja primarne, sekundarne zdravstvene zaštite i drugih stručnjaka koji rade sa mladima, da bi se smanjila stopa samoubistva i posledice ovog tragičnog čina na porodice, prijatelje i širu društvenu zajednicu.

U okviru projekta „Prevencija samoubistva i samoubilačkog ponašanja mladih“ koji Institut za mentalno zdravlje sprovodi pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja i Svetske zdravstvene organizacije, planirane aktivnosti iz 2009. godine užurbano se privode kraju. Nakon uspešno realizovanih edukacija u domovima zdravlja Zvezdara, Novi Beograd i Savski venac, edukativni program o prevenciji samoubistva održan je i van Beograda, u Zdravstvenom centru Novi Pazar i Edukativnom centru Zdravstvenog centra Valjevo. Kolege su se u neočekivano velikom broju odazvale pozivu da prisustvuju napornom i zahtevnom celodnevnom programu, pokazavši veliku zainteresovanost i izvanrednu saradnju, naročito u empirijskom delu edukacije. Evaluacija koja je sprovedena na kraju pokazala je odlične rezultate, kao i potrebu da se program proširi i nastavi svoj život upravo u ovakvoj, interaktivnoj formi.

Projekat: SPROVOĐENJE NACIONALNOG PROGRAMA ZA PREVENCIJU ZLOUPOTREBE DROGA I ALKOHOLA

Period realizacije: 2009.

Koordinator Prof. Dr Branko Ćorić, zamenik prim. Dr Roza Panoski, sekretar mr sci Danica Bošković Đukić
Edukativni tim: Prof. Dr sci Branko Ćorić, Prim. Dr Roza Panoski, Dr Goran Lažetić, Dr Vladan Jugović, Dr Ivica Mladenović, mr sci, Dr Dragan Pajić, Dr Svetislav Mitrović, Dr Milo Jokanović, Dr sci Vojislav Majkić, Mr sci Danica Bošković Đukić, Aleksandar Daković, Radislavka Medić

Opis projekta: Formiranje koncepta politike o alkoholu kao dela politike javnog zdravlja, uz definisanje zakona i drugih pravnih akata koji predlaže vlada jedne države u obliku nacionalnih strategija za prevenciju alkoholizma i drugih bolesti zavisnosti zahteva angažovanje multidisciplinarnih timova stručnjaka. Segment nacionalne strategije za prevenciju zloupotrebe alkohola usmeren je na primarnu prevenciju, ka što ranijem pružanju stručne pomoći zavisniku i njegovoj porodici, uz smanjenje posledica prouzrokovanih alkoholom.

Savet Evropske zajednice apostrofirao je negativan uticaj alkohola na kvalitet javnog zdravlja, nasuprot dobiti od njegove proizvodnje i prodaje za državu, sa iniciranjem preventivnih aktivnosti (2001). Alkohol izaziva veliki broj raznih vrsta oboljenja i povreda, a zavisnost od alkohola je na trećem mestu definisanih 26 faktora rizika morbiditeta u zemljama Evropske unije.

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) je preuzela, preko svoje Evropske kancelarije, inicijative vezane za politiku o alkoholu kako bi se smanjile štetne posledice alkohola u zemljama koje su članice Evropske unije, što uključuje sledeće: Okvir za politiku alkohola u Evropskim zemljama, Evropsku povelju o alkoholu i dve Izvršne konferencije koje su potvrdile potrebu za razvijanjem politike o alkoholu u okviru politike javnog zdravlja, bez obzira na komercijalne i ekonomske uticaje.

Prema preporukama Evropskog akcionog plana za alkohol (EAAP 2000-2005) i Okvira za politiku o alkoholu u Evropskom regionu SZO (Bukurešt, septembar 2005), ciljevi prevencije i tretmana alkoholizma povezani su i sa principima zaštite mentalnog zdravlja u zajednici što podrazumeva prevashodno lečenje u vanbolničkim uslovima, što bliže mestu stanovanja i uz razvijanje međusektorske saradnje i partnerskih odnosa u lokalnoj zajednici.

Tokom protekle dve godine odvijala se:

- edukacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Požarevac, Smederevo, Šabac, beogradski domovi zdravlja Vračar, Palilula i Čukarica, Loznica i Valjevo);
- edukacija sveobuhvatnih stručnih timova (psihijatri, opšta praksa, pedijatrija, socijalni rad, policija, tužilaštvo, sudstvo i prosveta) za širenje preventivne mreže u Požarevcu, Smederevu i Šapcu.

Istovremeno, pred štampom je Opšti Vodič dobre prakse za alkoholizam odraslih a u toku je izrada:

- Vodiča dobre prakse za prevenciju i lečenje žena sa alkoholizmom i politoksikomanijom i
- Vodiča za prevenciju i tretman adolescenata sa alkoholizmom i drugim zavisnostima.

Izdata su i dva priručnika za polaznike kursa: Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma – I i II deo.

U toku je izrada Vodiča dobre prakse za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma kod žena i Vodiča za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma i drugih bolesti zavisnosti kod adolescenata.

Projekat: DIMENZIJE LIČNOSTI, KVALITET RODITELJSTVA I ZLOSTAVLJANJE DECE – TRANSGENERACIJSKO PENOŠENJE TRAUME

Ministarstvo nauke i zaštite životne sredine Republike Srbije 2006-2010, br. projekta 145027

Rukovodilac projekta: Prof. Dr Dušica Lečić Toševski

Učestvuju: Doc. Dr Smiljka Popović Deušić, Dr Saveta Draganić Gajić, Dr Milica Pejović Milovančević,

Dr Milutin Kostić, Dr Vanja Mandić, Dr Marija Mitković

OSTALA ISTRAŽIVANJA

- **Prof. Dr Nadežda Krstić** je nastavila rad na projektu COST A33, Cross-Linguistically Robust Stages of Children's Linguistic Performance, na kome učestvuje kao jedan od dva predstavnika iz Srbije u Management Committee.
- **Dr Vlada Radivojević** bio je učesnik projekta tokom 2008-2009: Inovacioni projekat Ministarstva za nauku i tehnološki razvoj Srbije: Razvoj mobilnog digitalnog EEG uređaja za kontinuirano višesatno snimanje (Holter EEG). R. Br. 401-00-00144/2008-01/40
- Istraživanje Kabineta za kliničke studije, **Dr Čedo Miljević** i Katedre za bromatologiju Farmaceutskog fakulteta u Beogradu: „Metabolički sindrom u shizofreniji uloga antipsihotika druge generacije“.

Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda sa međunarodnim učešćem

Povodom Dana Instituta za mentalno zdravlje, održan je dvodnevni Forum o psihoterapiji pod nazivom "70 godina posle Frojda", 23-24. aprila 2009. u Beogradskom dramskom pozorištu.

Direktorka Instituta za mentalno zdravlje Prof. Dr Dušica Lečić Toševski je na otvaranju skupa rekla da je, od osnivanja do danas, psihoterapija značajna aktivnost Instituta za mentalno zdravlje.

Ministar zdravlja Tomica Milosavljević objasnio je da svaki kontakt sa pacijentom predstavlja psihoterapiju u širem značenju. Ukazujući da "u svakom kontaktu sa pacijentom ima Frojda", čiji je uticaj u medicini paradigmatičan, Milosavljević je istakao da Strategija za unapređenje mentalnog zdravlja mora da ima jasne, vidljive i dokumentovane rezultate.

Na Forumu, koji se održava pod motom "Hajde da se volimo i radimo zajedno", predavanja su održali eminentni domaći i strani stručnjaci iz domena psihijatrije među kojima su Zagorka Bradić, Dr Dragan Švrakić, Miroslava Jašović Gašić, Džen Valburg, Mišel Botbol, Džonatan Bredli i drugi.

Organizator Foruma je Institut za mentalno zdravlje, a pokrovitelj je Ministarstvo zdravlja Republike Srbije.

PROGRAM FORUMA

OTVARANJE FORUMA

- Pozdravni govori
- Svečani program – Etno-rok grupa "Vrelo"

PLENARNA PREDAVANJA

- Tri principa psihoterapije – Dušica Lečić Toševski
- Innovation in mental health care delivery and psychotherapy – Jan Walburg (Netherlands)
- Talking cure and related forms of psychotherapy in psychiatry – Michel Botbol (France)
- Epigenesis and psychotherapy – Dragan Švrakić (USA)
- Psychoanalytic psychotherapy in public sector – The case of the Greek National Health Care System – Dimitris C. Anagnostopoulos (Greece)
- The dubious attraction of self harm – an account of a young woman's troubled relationship with her body – Jonathan Bradley (UK)

OKRUGLI STOLOVI

DNEVNA BOLNICA ZA ADOLESCENTE, GODINU DANA POSLE (destruktivni napadi adolescenata na realnost i self – tri klinička prikaza) – Moderator Zagorka Bradić

- Afektivne oluje u psihoterapijskom odnosu – Zagorka Bradić
- Od destruktivnog ka konstruktivnom kroz „milieu“ terapiju – Jasmina Stojković
- Ko povređuje koga – samopovređivanje u adolescenciji – Sabina Jahović
Diskutant: Michel Botbol (France)

PSIHOTERAPIJA U JAVNOM ZDRAVSTVU – Moderator Zorka Lopičić

- Psihoterapija u javnom zdravstvu – nekad i sad – Zorka Lopičić
- Psihoterapijski modaliteti – primena i seting u instituciji – Tomislav Gajić

- Psihoterapija u funkciji prevencije psiholoških smetnji – Aleksandar Dimitrijević
Diskutant: Tija Despotović

LEKCIJE IZ PSIHOTERAPIJE – Moderator Dušica Lečić Toševski

- Psihoterapija, neuroni i sinapsa – da li je rešena zagonetka stara jedan vek – Nađa Marić Bojović, Maja Ivković
- Da li film stigmatizuje psihijatriju ili psihijatrija stigmatizuje film – Aleksandar Damjanović, Olivera Vuković
- Primum non nocere – etičke dileme u psihoterapiji – Olga Čolović, Milica Pejović Milovančević, Dušica Lečić Toševski
Diskutant: Čedo Miljević

EDUKACIJA IZ PSIHOTERAPIJE (u Institutu za mentalno zdravlje) – IZAZOVI I PERSPEKTIVE

Moderator Saveta Draganić Gajić

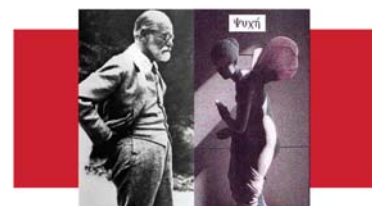
- Aktuelni značaj psihodinamske perspektive u edukaciji – Tatjana Popović Vasilic
- Balint edukacija – „novi“ izazov – Nataša Vranješ
- Roršah tehnika – Zoran Milojković
- Integrisanje ličnog rada i znanja u grupnom procesu – sistemski porodična terapija – Saveta Draganić Gajić, Desanka Nagulic, Jelena Miličević, Sanja Nikolić, Marija Grce
- Ranirazvoj – mogućnosti i ograničenja savetovanja u okvirima primarne zdravstvene zaštite – Olivera Aleksić Hil, Nenad Rudić, Dušanka Kalan



Dani Instituta za mentalno zdravlje

FORUM O PSIHOTERAPIJI
- 70 godina posle Frojda
sa međunarodnim učešćem

Organizator
Institut za mentalno zdravlje
pod pokroviteljstvom
Ministarstva zdravlja Republike Srbije



Mesto održavanja
Beogradsko dramsko pozorište
Milesevska 64a, Beograd

Grupna supervizija u Dnevnoj bolnici za adolescente

Nakon učešća na Forumu Instituta za mentalno zdravlje posvećenom psihoterapiji, stručni konsultant Dnevne bolnice za adolescente Dr Michel Botbol nastavio je rad sa Timom Dnevne bolnice za adolescente kroz grupnu superviziju, koja je zaživela kao dragocen način učenja i druženja sa cenjenim supervizorom još 28.10.2006. Tada je, zahvaljujući zalaganju i angažovanju Prof. Lečić Toševski, direktorke IMZ-a, Dr Botbol održao prvu celodnevnu organizacionu konsultaciju, koja je pomogla da svoje ideje oko koncepta Dnevne bolnice za adolescente definitivno uobličimo i realizujemo.

U supervizijama koje su potom sledile, bavili smo se kliničkim prikazima adolescenata koji se leče u Dnevnoj bolnici za adolescente, kao i unapređivanjem organizacionog rada u njoj. Tako smo i ovoga puta, 25.4.2009, u prijatnoj atmosferi Dnevne bolnice za adolescente, diskutovali o teškoćama, problemima i izazovima svakodnevnog rada sa adolescentima i njihovim porodicama, ne zanemarujući radost i zadovoljstvo koje nam pruža ovaj posao i optimalni uslovi u kojima ga obavljamo. Superviziji su prisustvovali svi zaposleni u Dnevnoj bolnici za adolescente.

Prva grupna supervizija trajala je od 10 do 11.30. Razmatran je klinički prikaz depresivne adolescentkinje stare 17 godina sklone samopovređivanju. Diskutovali smo o diferencijalnoj dijagnozi i prognozi aktuelne psihopatologije, o mogućim modalitetima daljeg tretmana, i o intenzivnoj psihoterapiji kao tretmanu izbora.

Druga grupna supervizija trajala je od 12 do 13.30, pri čemu je dat klinički prikaz petnaestogodišnjeg impulsivnog adolescenta, čija je hospitalizacija bila u toku, i koji je pred svaki vikend i najavljeno odsustvo terapeuta, postajao uznemiren, verbalno agresivan prema osoblju i drugim adolescentima, i preteći suicidalan, što smo razumeli kao odbrambeni manevar protiv nepodnošljive separacione anksioznosti i depresivnosti, sa čim se složio i naš supervizor. Istaknuta je neophodnost



uključivanja majke u tretman na jednom od Odseka našeg Instituta, zbog njenog ekstremnog nepoverenja i intruzivnih pokušaja da kontroliše terapeuta i razori terapiju.

Treći radni deo u trajanju od 14 do 15.30 bio je posvećen organizacionoj konsultaciji. Kroz prizmu nedavnih zbivanja u Dnevnoj bolnici za adolescente, Dr Botbol je sagledao i funkcionisanje samog Tima u kojem je odsustvo jednog člana promenilo uobičajenu dinamiku i pokrenulo fantazije adolescenata koji su sami preuzeli kontrolišuću ulogu tog člana. Supervizor je još jednom istakao važnost dobrog i funkcionalnog tima za uspešno lečenje adolescenata i pohvalio dosadašnji rad.



II Kongres Psihijatrijskog udruženja Istočne Evrope i Balkana

Moskva, 27-30. oktobar 2009.

II Kongres Psihijatrijskog udruženja Istočne Evrope i Balkana održan je u Moskvi u periodu od 27. do 30. oktobra 2009. godine. Jedanaest kolega iz Instituta za mentalno zdravlje aktivno je učestvovalo na kongresu, prezentujući svoje radove iz oblasti kojima se bave u svom svakodnevnom kliničkom radu.

Kongres je bio jako uspešan, održan u saradnji sa Ruskom Psihijatrijskom Asocijacijom. Samo otvaranje kongresa pozdravili su: Predsedavajući kongresa, uvaženi ruski kolega profesor Valery Krasnov; predsednik Udruženja, profesor George Christodoulou; tada potpredsednik udruženja, profesor Dušica Lečić Toševski i WPA predstavnik zone za Istočnu Evropu, Dr Armen Sagojan. Na samom otvaranju kongresa naglašena je potreba za daljim osnaživanjem naučnih veza unutar Udruženja, kao i potreba za još boljom saradnjom između psihijatrijskih udruženja zemalja članica. Na plenarnoj sesiji kongresa, naslovljenoj „Saradnja za mentalno zdravlje“, profesor Lečić Toševski održala je zapaženo predavanje. Profesor Lečić Toševski je, takođe, učestvovala i u sesiji „Uloga stručnjaka i stručnih organizacija u postkonfliktnim društvima“. Dr Goran Gajić, Asist. Saveta Draganić Gajić, Asist. Milica Pejović Milovančević, Dr Sabina Jahović, Dr Marija Mitković i Ivana Peruničić, psiholog, imali su usmene prezentacije u okviru sledećih simpozijuma: „Mentalno zdravlje u stanjima stresa“, „Porodica, patologija ličnosti i intervencije“, „Dečija i adolescentna psihijatrija“ i „Psihijatrijska edukacija u Istočnoj Evropi i Balkanu: nalaženje zajedničkog tla“. Ostale kolege, Dr Ljubica Vidić, Dr Mirjana Todorović, Dr Biljana Lukić i VMS Tatjana Pravilović imale su poster prezentacije radova.

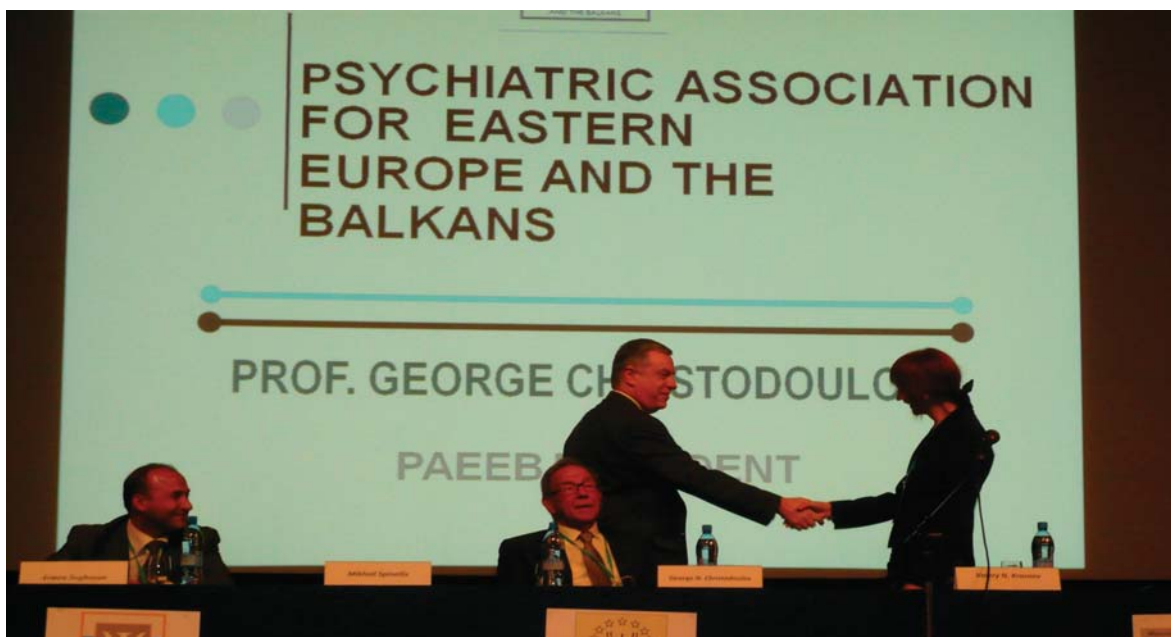
Tokom kongresa organizovana je Generalna skupština na kojoj je dotadašnji predsednik udruženja, profesor G. Christodoulou, izvestio članove skupštine o dotadašnjim aktivnostima, od osnivanja udruženja do danas, a koje

su se odnosile na brojne edukativne aktivnosti, kreiranje website-a udruženja i organizaciju I Kongresa udruženja, održanog u Solunu 2007. godine.

Na Generalnoj skupštini izabrani su: novi predsednik Udruženja, profesor D. Lečić Toševski; potpredsednik udruženja profesor Valery Krasnov; blagajnik Dr Neophytos Papneophytou sa Kipra; sekretar za edukacije i sastanke, dr Nikos Christodoulou. Profesor George Christodoulou izabran je za počasnog predsednika udruženja.

Tokom kongresa organizovana je i poseta Moskovskom istraživačkom institutu za psihijatriju tokom koje su učesnicima kongresa bila predstavljena klinička odeljenja i organizovana diskusija sa stručnjacima zaposlenim u ovoj prestižnoj instituciji.

Bogati profesionalni sadržaj kongresa, nova saznanja i uspostavljene nove mogućnosti saradnje, socijalni život, kao i srdačno gostoprimstvo kolega iz Rusije, doprinele su da II Kongres Psihijatrijskog udruženja Istočne Evrope ostane zapamćen kao jedan od najuspešnijih i najkvalitetnijih tokom 2009. godine.



Odsek za epilepsije i kliničku neurofiziologiju

9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja RS

15-17. oktobar 2009, Beograd, Vojnomedicinska akademija
Organizator: Udruženje za kliničku neurofiziologiju Srbije i Crne Gore, Vojnomedicinska akademija, Institut za mentalno zdravlje

Organizacioni odbor (članovi iz Instituta za mentalno zdravlje): Dr Nevenka Buder, Velimirka Lilić, Prof. Dr Žarko Martinović, predsednik, Miroslava Majstorović, Danica Milanović, Dr Maja Milovanović, Milica Redli, Snežana Zlatanov

Prof. dr Dušica Lečić Toševski, direktorka Instituta, član Počasnog odbora Kongresa.

Usmena izlaganja:

- Martinović Ž. Autonomni epileptični status.
- Martinović Ž, Rajšić N, Borković M. Prezentacija vodiča za rad u kliničkoj neurofiziologiji III. Dugotrajna video EEG telemetrija kod epilepsije.
- Milovanović M, Martinović Ž. Elektroencefalografske karakteristike epilepsija zbog tumora temporalnog režnja mozga.
- Lješević B, Martinović Ž, Jović S. Efekat hiperventilacije kod pacijenata sa mehaničkom povredom mozga.

Poster prezentacije:

- Simonović P, Milovanović M, Buder N, Jovanović M, Đokić R, Martinović Ž. Anksioznost kod epilepsije.
- Buder N, Jovanović M, Milovanović M, Simonović P, Đokić R, Martinović Ž. Interiktusni EEG kod farmakorezistentnih i dobro kontrolisanih parcijalnih epilepsija.

EC-IFCN Regional Course in Electroencephalography: Technology, Maturation, Clinical Practice (Regionalni kurs iz EEG pod pokroviteljstvom Međunarodne federacije za kliničku neurofiziologiju (IFCN), Evropski ogranak (EC-IFCN): Tehnologija, maturacija, klinička praksa, 15-16.10.2009, Beograd, VMA

Rukovodilac kursa: Prof. Dr Žarko Martinović



Prof. Dr Dragoslav Ercegovic (levo), prethodni predsednik i Prof. Dr Žarko Martinović (desno), sadašnji predsednik Udruženja

Kurs je pohađalo 72 lekara specijalista raznih oblasti (neurologije, pedijatrije, psihijatrije). Dr Nevenka Buder, Dr Mirjana Jovanović i Dr Vlada Radivojević pohađali su Regionalni kurs iz EEG Međunarodne federacije za kliničku neurofiziologiju (IFCN): Tehnologija, maturacija, klinička praksa, 15-16.10.2009, Beograd

Predavanja:

- Martinović Ž. EEG maturation during childhood.
- Martinović Ž. EEG in non-convulsive status epilepticus.
- Martinović Ž. Effect of drugs on the EEG
- Martinović Ž, Milovanović M. EEG in psychiatry
- Milovanović M. Standards for EEG recording in adults.

Simpozijum neurofizioloških asistenata 16.10.2009, VMA, Beograd

Usmena izlaganja:

- Milanović D, Bosiljčić D, Lilić V. Artefakti u elektroencefalogramu i otklanjanje istih
- Majstorović D, Blagojević D, Žuža S, Stanišić T. Uloga neurofiziološkog tehničara u nestandardnim uslovima Video i EEG snimanja
- Majstorović M, Zlatanov S, Redli M, Krstić N, Martinović Ž. Mentalna aktivacija

11. Epileptološka škola. Palić, 30.10-1.11.2009.

Prof. Dr Žarko Martinović je učestvovao kao predavač i moderator a Dr Maja Milovanović je imala usmeni prikaz slučaja

- Martinović Ž. Greške u EEG dijagnostici epilepsija
- Milovanović M. Panayiotopoulos-ov sindrom – prikaz slučaja

Stručni sastanak sa temom: Topiramet u terapiji epilepsije, Dvorac Dunderski, 19. jun 2009.

- Maja Milovanović, Biljana Lukić. Epilepsija, umna nedovoljnost i poremećaj psihičkog funkcionisanja – prikaz slučaja

Kabinet za kliničke studije

Kabinet za kliničke studije bavi se organizacijom i izvođenjem kliničkih studija, naučnih istraživanja i svakodnevnim pregledom i lečenjem pacijenata koji aktuelno ne sudeluju u studijama ili istraživanjima. U Kabinetu je stalno zaposlen šef Kabineta Dr Čedo D. Miljević i VMS Mira Vukobratović.

U redovan rad Kabineta spadaju i posete monitora i kontrole sponzora („oditi“) koji traju po nekoliko dana, često i do večernjih časova. Svaki radni dan u Kabinetu počinje jutarnjim sastankom u 07,30 i pravljem rasporeda za taj dan, pregledom dospelih rezultata, odgovorom na različite zahteve i upitnike.

Rad u Kabinetu za kliničke studije je timski. Šef Kabineta i VMS sarađuju u planiranju aktivnosti i praćenju stanja pacijenata, kao i lekari koji sudeluju u pojedinim studijama. Po odobrenju direktora Instituta i po nalogu glavnog istraživača u izvođenju svake pojedine studije angažuje dodatni broj lekara odgovarajućeg profila kao i medicinske sestre. U Odseku se vrši timski sastanak jednom nedeljno (petkom u 14.30) na kome se prikazuje svaka studija posebno i rešavaju tekući problemi. Šef Kabineta Dr Čedo Miljević sredom i petkom radi u Odeljenju za specijalističko-konsultativne preglede Klinike za odrasle.

Realizacija poslova: Kabinet je u 2009. završio 2 ranije započete studije a novih lansiranih studija je bilo ukupno 6 od čega su 4 završene. Trenutno se u Kabinetu izvode sledeće studije:

a) psihijatrijske kliničke studije za odrasle:

- An open-label Prospective trial to evaluate the tolerability, safety and maintained efficacy of a transition to Paliperidone ER in subjects with schizophrenia previously unsuccessfully treated with other oral antipsychotics.
- Dugoročno ispitivanje bezbednosti i efikasnosti pregabalina kod pacijenata sa generalizovanim anksioznim poremećajem
- Randomized multicenter double blind active comparator and placebo controlled clinical trial to study and safety and efficacy of MK 8988 in Acutely psychotic patients with schizophrenia

b) kliničke studije za decu

- Osmonedeljna, multicentrična, dvostruko slepa, randomizovana, placebom kontrolisana studija sa paralelnim grupama, kojom se ispituje efikasnost i bezbednost Kvetiapine Fumarat (SEROQUEL) sa produženim oslobađanjem kod dece i adolescenata sa bipolarnom depresijom.

c) neurološke studije za odrasle pacijente:

- A randomised, multi-centre double blinde study, to compare the efficacy and safety of zonisamide and carbamazepine as monotherapy in newly diagnosed partial epilepsy
- A randomized, double-blind extension study to assess the long-term safety and to explore the long-term efficacy of zonisamide as monotherapy in newly diagnosed partial seizures
- A double-blind placebo-controlled dose-escalation, parallel-group study to evaluate the efficacy and safety of E2007 (parampanel) given as adjunctive therapy in subjects with refractory partial seizures
- 14-mesečna faza otvorenog nastavka dvostruko slepih, placebom kontrolisanih studija sa povećanjem doza i paralelnim grupama, radi ocene efikasnosti i bezbednosti E2007 (perampanela), koji se daje kao dodatna terapija kod ispitanika sa refraktornim parcijalnim napadima
- Randomizovana, duplo slepa, placebo kontrolisana multicentrična studija sa paralelnim grupama radi utvrđivanja efikasnosti, bezbednosti i podnošljivosti leka karisbamat kao pomoćne terapije kod ispitanika sa parcijalnim napadima
- Faza otvorenog nastavaka - randomizovana, duplo slepa, placebo kontrolisana multicentrična studija sa paralelnim grupama radi utvrđivanja efikasnosti, bezbednosti i podnošljivosti leka karisbamat kao pomoćne terapije kod ispitanika sa parcijalnim napadima

Monitorinzi kliničkih studija protekli uspešno tj. sa manjim nalazima. Pred kraj godine za jednu neurološku studiju kabinet je imao i odit posetu koja je takođe protekla uredno.

Nastavljeno je stručno usavršavanje zaposlenih u Kabinetu. Nekoliko lekara pohađalo je kurs u organizaciji Agencije za lekove i lekovita sredstva SR Srbije i dobilo sertifikate iz dobre kliničke prakse. Nastavljeno je sa tehničkim ulaganjima u Kabinet. Započeta je saradnja sa Katedrom za bromatologiju Farmaceutskog fakulteta u Beogradu u vidu zajedničkog istraživanja – „Metabolički sindrom u shizofreniji uloga antipsihotika druge generacije“

Stručno usavršavanje zaposlenih:

Dr Čedo D. Miljević radi na izradi rada uže specijalizacije na Medicinskom Fakultetu u Beogradu, Klinička farmakologija rad pod nazivom „Uticaj serotonergičke i noradrenergičke transmisije na nastanak i tok depresije: evaluacija primene specifičnih antidepresiva.“

Saradnja sa medijima – PR služba

- Planirano je i realizovano snimanje trodelnog serijala o problemima odrastanja adolescentne populacije, najčešćim psihičkim poremećajima kod mladih i kako ih lečiti i izlečiti (Naučno-obrazovni program, RTS). Pored stručnjaka koji se bave tretmanom osoba u ovoj vulnerabilnoj, sofisticiranoj i fragilnoj životnoj fazi u razvoju svakog pojedinca, aktivno i dobrovoljno su učestvovali mladi pacijenti u nastojanju da zajednički doprinesemo destigmatizaciji problema adolescenata. Prikazan je rad jedinstvene Dnevne bolnice za adolescente u sklopu Klinike za decu i adolescente, Instituta za mentalno zdravlje u Beogradu. Krunu i pohvalu kvaliteta rada zaposlenih na ovom, ni malo lakom, zadatku dao je Dr Mišel Botbol.
- Svečano je obeležena 46-ta godišnjica postojanja i rada Instituta za mentalno zdravlje IV-im Forumom, koji je održan 23-24. aprila 2009. godine u Beogradskom dramskom pozorištu. Tema, četvrtog u nizu, Forumu bila je psihoterapija i imala svečani moto "Forum o psihoterapiji – 70 GODINA POSLE FROJDA". Interesovanje stručnjaka iz oblasti psihijatrije, ali i srodnih disciplina (medicine, psihologije, sociologije), uključujući i one profesije kojima je dinamika intrapsihičkog preplitanja nepresušan izvor za rad na pozorišnim i filmskim projektima, ne jenjava. Posećenost Forumima u organizaciji Instituta za mentalno zdravlje i pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije, pod krovom uvek predusretljivog i dobrog domaćina, Beogradskog dramskog pozorišta, iz godine u godinu raste.
- Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu u organizaciji Prof. Dr Dušice Lečić Toševski i Instituta za mentalno zdravlje, imao je izuzetnu čast i privilegiju da ugosti i promoviše Prof. Dr Allana Tasmara, u viziting profesora našeg fakulteta. Prof. Tasmara je istaknut stručnjak i naučnik iz SAD, šef Katedre za psihijatriju i bihevioralne nauke Medicinskog fakulteta Univerziteta u Luizvilu, Kentaki, SAD. Direktor je Laboratorije za kognitivne nauke tog fakulteta, psihoanalitičar i profesor na Cincinnati Psihoanalitičkom institutu i sekretar za edukacije Svetske psihijatrijske asocijacije. Autor je velikog broja radova i poznatih udžbenika. Svečanost je održana u Dekanatu Medicinskog fakulteta 23. juna 2009. godine.
- Medijski je praćeno i imenovanje Prof. Dr Dušice Lečić Toševski, na II Psihijatrijskom kongresu zemalja istočne Evrope i Balkana, održanom u Moskvi, u periodu 27-30. oktobra 2009. godine, za predsednika Asocijacije psihijatara istočne Evrope i Balkana (PAEEB). Prof. Dr Lečić Toševski je u prethodne dve godine bila na dužnosti zamenika predsednika ove asocijacije.
- Javnost je obaveštena da je Institut za mentalno zdravlje nakon dve godine nominacije zvanično imenovan u Kolaborativni centar Svetske zdravstvene organizacije, nakon čega je usledila inauguracija.
- U Institutu za mentalno zdravlje svečano je otvoren Kolaborativni centar SZO, 18. novembra 2009. godine. O referencama na osnovu kojih je Institut postao Kolaborativni centar, prisutne je presekom višedecenijskog profesionalnog rada, informisala direktor Instituta, Prof. Dr Dušica Lečić Toševski. Otvaranju su prisustvovali regionalni savetnik SZO Dr Matthijs Muijen, direktor Kancelarije SZO u Beogradu Dr Dorit Nitzan, ministar zdravlja Prof. Dr Tomica Milosavljević, brojne uvažene zvanice i predstavnici sedme sile.

Angažovanjem PR-a sprovedena je bilateralna saradnja sa predstavnicima TV medijskih kuća, novinarima dnevnih i nedeljnih listova i časopisa, uz nastojanje da se na objektivan i stručan način javnost informiše o radu Instituta. U objektivnom informisanju javnosti učestvovala su kolege koje se bave porodičnom i bračnom terapijom i kolege koje rade na prevenciji i lečenju bolesti zavisnosti.



Svetski dan mentalnog zdravlja, 10. oktobar

Konferencija za novinare, 05. oktobar 2009, Media press centar, Terazije
Tema: Antistigma kampanja "OTVORIMO VRATA"

Učesnici:

- Prof. Tomica Milosavljević, ministar zdravlja Republike Srbije / Dr Periša Simonović, državni sekretar
- Msgr. Stanislav Hočevar, beogradski nadbiskup
Značaj rada na polju mentalnog zdravlja za Caritas
- Pierre Dybman, šef operacija Delegacije Evropske komisije u Srbiji
- Prof. Dušica Lečić Toševski, predsednica Nacionalne komisije za mentalno zdravlje
- Dr Dorit Nitzan-Kaluški, šef kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji
Program zaštite mentalnog zdravlja Svetske zdravstvene organizacije



- Moderator: Darko Tot, kordinator Caritasa Srbije i Crne Gore

Konferenciji su prisustvovali i partneri u organizaciji kampanje:

- G.din Vladimir Pešić, pomoćnik ministra rada i socijalne politike
- G.din Aleksandar Timofejev, direktor TV Studio B
- Predstavnik Dobrotvornog fonda SPC Čovekoljublje

Kabinet za treće doba

Aktivnosti Kabineta za treće doba i Kluba "TREĆE DOBA" približavaju se slavljenju svog trećeg rođendana. 2010-u godinu obeležice broj 3, koji ujedno i svedoči i o neophodnom trojstvu u tretmanu lica iznad 65 godina: pacijent-lekar-društvo (porodica). Dispanzerski rad sprovodi se svakodnevno u Odeljenju za specijalističko-konsultativne preglede Klinike za odrasle, i u zavisnosti je od potreba pojedinaca tj.

pacijenata. Odnosi se na lečenje aktuelnih tegoba, podršku usamljenima i edukaciju članova porodice.

Kabinet radi zahvaljujući angažmanu tročlane ekipe u okviru organizacione jedinice u sledećem sastavu: psihijatar, viša med. sestra-radni terapeut i dipl. psiholog. Radno vreme kabineta je od 08.00 do 15.00.



Članovi Kluba se sastaju svakog ponedeljka u terminu od 15.00 do 17.00. Broj pacijenata na sastancima oscilira uz opstajanja jezgra grupe koju sačinjava 6-8 članova. Kontinuirano se sprovodi okupaciono-radna terapija, mala grupna psihoterapija usmerena na aktuelne potrebe i razmene iskustava, vežbe opuštanja i relaksacije, vežbe kondicioniranja memorijske aktivnosti. Nastavljena je saradnja sa aktivnim Klubovima u okviru Instituta i sa zaposlenima u Botaničkoj bašti "Jevremovac", koji svojom ljubaznošću, besplatno, omogućavaju realizaciju najavljenih poseta.

Kabinet za obrazovnu delatnost

Edukacije

Na osnovu člana 154. st.2.t.6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zdravstveni savet Republike Srbije na svojoj sednici od 24.09.2009.g. doneo je Odluku o akreditaciji sledećih programa kontinuirane edukacije:

- Balint seminar (Balint grupe):** kurs I kat.-lekari; Br. časova – 36; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Edukacija za zdravstvene radnike i saradnike u zajednici:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 18; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Edukacija lekara i zdravstvenih saradnika u PZZ i socijalnoj zaštiti iz oblasti ranog otkrivanja i lečenja alkoholizma:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 7; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Edukacija lekara primarne zdravstvene zaštite o tretmanu pacijenata sa problemima mentalnog zdravlja:** kurs I kat.-lekari; Br. časova – 20; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara za rad u službama za zaštitu mentalnog zdravlja:** kurs I kat.-ms, zdravstveni tehničari, radni terapeuti; Br. časova – 144; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara o bolestima zavisnosti:** kurs I kat.-ms, zdravstveni tehničari; Br. časova – 70; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Edukacija timova zdravstvenih radnika i saradnika za rano otkrivanje i lečenje zavisnosti od alkohola i drugih supstanci na teritoriji Srbije:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 25; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Edukacija-Roršah test (Eksnerov integrativni sistem):** kurs I kat.-svi; Br. časova – 100; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Zdravo roditeljstvo:** kurs I kat.-lekari, ms, zdravstveni tehničari, stručnjaci koji se bave predškolskom decom; Br. časova – 120; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Značaj prenatalne dijagnostike i genetičko savetovanje:** kurs I kat.-lekari; Br. časova – 14 sati nedeljno(3 meseca); Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Mentalna higijena razvojnog doba:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 159; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Osnovi psihodinamičkog savetovanja i psihoterapije odraslih:** kurs I kat.-lekari, psiholozi na specijalizaciji kliničke psihologije; Br. časova – 252; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Prevenција nasilja kod dece i mladih:** kurs I kat.-lekari, psiholozi, socijalni radnici, pedagozi, policija, ms, zdrv. tehničari; 8 sati po semestru (5 semestara); Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Prevenција samoubistava i samoubilačkog ponašanja mladih:** kurs I kat.-lekari, psiholozi, socijalni radnici, pedagozi, policija, ms, zdrv. Tehničari, predstavnici medija; 8 sati po semestru (5 semestara); Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Problemi, prevencija poremećaja i unapređenje mentalnog zdravlja dece mladih u socijalnoj zaštiti:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 40; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Sistemska porodična terapija alkoholizma:** kurs I kat.-lekari, psiholozi, socijalni radnici; Br. časova – 80; Br.bodova za edukatore – 10; Br.bodova za polaznike – 5
- Sistemski pristup porodici sa somatski obolelim članom:** kurs I kat.-lekari, psiholozi, socijalni radnici, specijalni pedagozi; Br. časova – 11; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Opšta reedukacija psihomotorike sa opštom defektološkom dijagnostikom i relaksacija:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 26; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Specifična reedukacija psihomotorike sa opštom defektološkom dijagnostikom i relaksacija:** kurs I kat.-svi; Br. časova – 26; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Citogenetska analiza različitih tkiva:** kurs-lekari, molekularni biolozi, biolozi; Br. časova – 400; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Citogenetske metode kultivacije različitih tkiva:** kurs-lekari, molekularni biolozi, biolozi; Br. časova – 160; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Ovladavanje znanjima i veštinama porodičnog psihoterapeuta:** Domaći kurs 1. kat.-lekari; Br. časova – 100; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6
- Ovladavanje znanjima i veštinama porodičnog savetovanja:** Domaći kurs 1. kat.-lekari; Br. časova – 100; Br.bodova za edukatore – 11; Br.bodova za polaznike – 6

Lekcije IMZ, 2009.

30. januar 2009.

Dr Ljubica Vidić

EXELON U TERAPIJI DEMENCIJE

13. mart 2009.

Dr Čedo Miljević

NOVINE U LEČENJU DEPRESIJE (Schering-Plough)

20. mart 2009.

Dr Mila Vukov

MAMA, ZAŠTO PLAČEŠ (Prenatalna psihologija)

10. april 2009.

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Asist. Dr Milica Pejović
Milovančević

KAKO PRIPREMITI PREZENTACIJU

05. maj 2009.

Dr Marica Lazarević, Dr Gunilla Olsson, Inger Johanne Moe,
Berit Hella

BIPOLARNI POREMEĆAJ KOD DECE

29. maj 2009.

Dr Mirjana Todorović, Dr Maja Milosavljević, Dr Marija
Mitković

IZVEŠTAJ SA XVII EVROPSKOG PSIHIJATRIJSKOG KONGRESA U
LISABONU, 24-28. I 2009.

12. jun 2009.

Dr Dragana Jančić

ULOGA CREB-ZAVISNE TRANSKRIPCije U KONTROLI OPSTANKA I
PLASTIČNOSTI HIPOKAMPALNIH NEURONA

16. oktobar 2009.

Sanja Rolović, klinički psiholog, por. psihoterapeut, Njujorški
medicinski fakultet

NARATIVNA TERAPIJA – OD SISTEMA DO PRIČE

06. novembar 2009.

EDUKACIJE MLADIH PSIHIJATARA 2009. –
IZVEŠTAJI

- Dr Vanja Mandić Maravić / Bioinformatics for geneticists (SGDP Summer School, Institute of Psychiatry, London)
- Dr Marija Mitković / IX Maudsley Forum (King's College, Institute of Psychiatry, Maudsley Hospital, London)
- Dr Milutin Kostić / Berlin Summer School of Genetic Neuroimaging, Berlin
- Dr Maja Milosavljević / International Master in Affective Neuroscience, Summer Course on Mood Disorders, Firenca
- Dr Bojana Pejušković / Salzburg Weill Cornell Seminar in Psychiatry, Salzburg

27. novembar 2009

Dr Mirjana Todorović, Dr Zagorka Bradić,
Dr Dragana Jančić, Dr Danilo Pešić
Izveštaj – 22nd ECNP CONGRESS, ISTANBUL

18. decembar 2009.

- Tatjana Pravilović / Izveštaj – Second Eastern European Psychiatric Congress – Collaborating for Mental Health, October 27-30, 2009, Moscow, Russian Federation
- Zlatko Vujin, Biljana Milićević, Dušanka Petrović, Ljiljana Lutovac / Izveštaj – Simpozijum glavnih sestara-tehničara, babica iz prakse i nastavnika zdravstvene nege srednjih i visokih medicinskih škola sa međunarodnim učešćem



Edukacija o psihijatrijskim problemima u opštoj praksi

u organizaciji Instituta za mentalno zdravlje, Norveškog Lekarskog društva i Instituta za javno zdravlje iz Sarajeva, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije

Institut za mentalno zdravlje organizovao je peti kurs kontinuirane edukacije o psihijatrijskim temama za lekare opšte medicine. Kurs je organizovan u saradnji sa Komitetom za ljudska prava Norveškog lekarskog društva i Zavodom za javno zdravlje iz Sarajeva. Program je odobrila i podržala SZO. Ovakva edukacija je aktivnost i obaveza koju Institut ima kao Kolaborativni centar SZO (za work force development). Ona je i sastavni deo Strategije za razvoj mentalnog zdravlja.

I MODUL – 30. septembar 2009.

- Pozdravne reči, uvod u seminar – Prof. Dr Dušica Lečić Toševski
- Preevaluacioni upitnik
- Somatska bolest kod osoba obolelih od mentalnih poremećaja - Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, dr sc
- Prikaz slučaja kroz radionicu – Dr Bogdanka Čabak (Asist. Dr Milica Pejović Milovančević)
- Balint grupa - Dr Nataša Vranješ, Dr Tatjana Popović

II MODUL – 07. oktobar 2009.

- Somatoformni poremećaj – Dr Zagorka Bradić
- Prikaz slučaja kroz radionicu – Dr Bogdanka Čabak (Dr Zagorka Bradić)
- Balint grupa – Dr Nataša Vranješ, Dr Tatjana Popović

III MODUL – 14. oktobar 2007.

- Poremećaji ličnosti – Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Asist. Dr Saveta Draganić Gajić

- Prikaz slučaja kroz radionicu – Dr Bogdanka Čabak (Asist. Dr Saveta Draganić Gajić)
- Balint grupa – Dr Nataša Vranješ, Dr Tatjana Popović

IV MODUL – 21. oktobar 2009.

- Poremećaji seksualnosti i polnog identiteta – Doc. Dr Smiljka Popović Deušić
- Kvalitet života i mentalno zdravlje – Dr Olga Čolović
- Prikaz slučaja – Dr Bogdanka Čabak (Doc. Dr Smiljka Popović Deušić, Dr Olga Čolović)
- Balint grupa – Dr Nataša Vranješ, Dr Tatjana Popović
- Evaluacija treninga (upitnik)

Ostale edukacije

- **Edukativni seminar Instituta za psihijatriju**
Dr Smiljka Popović Deušić, Dr Milica Pejović Milovančević. Dijagnostika i terapija psihoza u detinjstvu. Dr Milica Pejović Milovančević. Primena antipsihotika kod dece.
- **Predškolske ustanove teritorije opštine Zemun**
Dr Milica Pejović Milovančević. Zdravstvene, psihološke i socijalne posledice nasilja kod dece.
- Program „**Sistemska pristup porodici sa mentalno obolelim članom u sistemu socijalne zaštite**“ – Akreditovan od strane Ministarstva za socijalni rad i socijalnu politiku – realizovan prvi četvorodnevni modul u Paraćinu za stručnjake Centra za socijalni rad i Dnevnog boravka za decu sa invaliditetom u periodu od 23-26.11. 2009. (projekat finansijski podržala Skupština opštine Paraćin). Učesnici: Dr Saveta Draganić Gajić, Dr Sanja Nikolić, Desa Nagulić, Snežana Stojanović, Jelena Milićević.
- **Edukacija I godine iz sistemske porodične terapije u Crnog Gori** (04-06.12.2009), voditelji: Dr Saveta Draganić Gajić, Dr Sanja Nikolić, Desa Nagulić, Snežana Stojanović, Jelena Milićević. Edukaciju pohađa 13 polaznika.
- **Dvosemestralni Balint seminar za lekare opšte medicine** (januar 2009) – Dr Nataša Vranješ, Dr Tatjana Popović Vasilić
- **Internacionalni Balint Workshop**
U Srpskom lekarskom društvu u saradnji Balint Društva Srbije i Sekcije za Opštu medicinu SLD-a, 5. juna 2009. uspešno je održan Internacionalni Balint Workshop koji je vodio Predsednik Internacionalne Balint Federacije Dr Henry Jablonski iz Švedske.
Balint Workshop organizovali su članovi Balint društva Srbije, Dr Nataša Vranješ i Dr Tatjana Popović Vasilić, psihijatri-psihoaterapeuti Instituta za mentalno zdravlje, Balint voditelji i ko-voditelji Balint grupe na Workshopu. Učesnici Seminara bili su pored ostalih i ovogodišnji edukanti Balint Seminara u Institutu.

Aktivnosti medicinskih sestara i tehničara IMZ

Edukacija za medicinske sestre i tehničare o bolestima zavisnosti – IMZ, Dnevna bolnica za bolesti zavisnosti

- *Realizatori programa:* Prof. Dr Branko Ćorić, Prim. Dr Roza Panoski, Dr Vladan Jugović, Dr Dragan Pajić, Dr Svetislav Mitrović, Dr sci Vojislav Majkić, mr sci Danica Bošković Đukić, mr sci Tanja Adamović i vms Radislavka Medić
- *Opis:* Institut za mentalno zdravlje, Klinika za bolesti zavisnosti kroz rad Dnevne bolnice za bolesti zavisnosti u Paunovoj, prepoznala je značaj edukacije srednjeg i višeg medicinskog kadra u oblasti zdravstvene zaštite i uvela ovakav vid edukacije od 2004. godine. Ovakav oblik edukacije je u skladu sa savremenim shvatanjem uloge medicinske sestre kao „porodične sestre“.
- *Ciljevi programa:* sticanje savremenih saznanja o bolestima zavisnosti: alkoholizmu, zavisnost od psihoaktivnih supstanci (PAS) i drugim oblicima (savremene tehnologije – internet, video-igrice, kockanje i dr.); sticanje saznanja o promenama koje se odigravaju u porodicama gde se javlja i postoji zavisnost, kao i oblici savetodavnog rada i motivacije za dolazak na tretman.
- Edukacija je namenjena medicinskim sestrama i tehničarima srednjeg i višeg stepena obrazovanja koji rade u oblasti mentalnog zdravlja, školskim dispanzerima, dispanzerima medicine rada, patronaži, pedijatrijskoj službi i sl.

Edukacija mladih medicinskih sestara

U februaru 2009. godine počela je edukacija medicinskih sestara, posebno mladih sestara početnica koju organizuje Kolegijum medicinskih sestara Instituta. Edukacija se odvija dva puta mesečno, vode je iskusne medicinske sestre kao i lekari psihijatri. Obrađuju se različite teme iz oblasti mentalnog zdravlja. Iskusna sestra koja je edukator i vođa grupe, svojim primerom i stručnim iskustvom obezbeđuje neposredno i povoljno delovanje na sve članove grupe kroz povezivanje teorijskog znanja sa ličnim i praktičnim iskustvom i njegovu primenu u tretmanu psihijatrijskih pacijenata. Ovakav model je vrlo efikasan i koristan i za sestru na početku radnog veka ali se time ostvaruje i poboljšanje kvaliteta rada sestara u celoj ustanovi.

Pri Ministarstvu zdravlja Republike Srbije 2005. godine formirana je **Republička stručna komisija za zdravstvenu negu** čiji je član Zlatko Vujin, glavni tehničar Instituta za mentalno zdravlje. Na poslednjem sastanku Komisije (maj 2009) Zlatko Vujin je ponovo izabran za člana RSK za zdravstvenu negu.

Kongres medicinskih sestara i tehničara sa međunarodnim učešćem, Tara, 12-15. maj 2009.

Udruženje medicinskih sestara-tehničara i babica RS

Usmene prezentacije:

- Pravić T. Edukacija medicinskih sestara i tehničara u Institutu za mentalno zdravlje
- Vujin Z. Edukacija medicinskih sestara i tehničara u službama za zaštitu mentalnog zdravlja.
- Vujin Z. Psihološki aspekti i podrška porodici.

Poster:

- Kovačević M, Medić R. Savetovalište za porodice sa problemima patološkog kockanja.
- Petrović D. Vršnjačko nasilje među školskom decom / rad proglašen za jedan od tri najbolja.

Simpozijum glavnih sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.

Usmene prezentacije:

- Lutovac Lj. Prepoznavanje simptoma zavisnika pod dejstvom psihoaktivnih supstanci i u vreme apstinencijalne krize.
- Milićević B. Primena Opšteg protokola u zaštiti dece od zlostavljanja i zanemarivanja.
- Petrović D. Hiperkinetski sindrom sa poremećajem pažnje – ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder).
- Vujin Z. Zahtevi u pristupu osobama sa poremećajem ličnosti u zdravstvenoj ustanovi – iskustva psihijatrijskih sestara i tehničara.
- Vujin Z. Zbrinjavanje zanemarenog i zlostavljanog deteta.

Poster:

- Cvejić V, Vujin Z. Stručni značaj medicinske sestre-tehničara u adekvatnom lečenju posttraumatskog stresnog poremećaja.
- Dačin J, Đorđić E. Medicinska sestra kao član tima u radu sa autističnom decom.
- Ivanković B, Milošević S. Prikaz suicidalnog pacijenta po procesu zdravstvene nege.
- Miljuš N. Pokušaj suicida – posledica dugogodišnjeg zlostavljanja i zanemarivanja – prikaz slučaja.
- Oskoruš H. Radna i art terapija u okviru Dnevne bolnice za adolescente.
- Pavlović G. Stručni zadaci psihijatrijskih sestara i tehničara u tretmanu neuroleptičkog sindroma.
- Sudar M. Prikaz pacijenta alkoholičara sa zloupotrebom medikamenata.



Klubovi pacijenata

KLUB ZA ADOLESCENTE SREDOM

Osnovan je u januaru 2009. za mlade koji su bili na hospitalnom lečenju u Kliničkom odeljenju za decu i adolescente. Klub vodi Milena Rajković, spec. pedagog, specijalista socijalne rehabilitacije.

POZORIŠNA PREDSTAVA ZA DECU

Dana 24.02.2009. organizovana je pozorišna predstava za decu koja su na lečenju u Dnevnoj bolnici za decu i Kliničkom odeljenju za decu i adolescente Instituta za mentalno zdravlje, pod pokroviteljstvom „Imlek-a“.



AUKCIONA IZLOŽBA USKRŠNIH JAJA

Kliničko odeljenje za decu i adolescente organizovalo je Aukcionu izložbu uskršnjih jaja koju su oslikavala deca i mladi na hospitalnom lečenju u Kliničkom odeljenju za decu i adolescente i Dnevnoj bolnici za adolescente Klinike za decu i omladinu. Radionicu oslikavanja uskršnjih jaja vodila je Milena Rajković, spec. pedagog. Izložba je održana u restoranu „Dva jelena“, u Skadarliji. Brojne javne ličnosti učestvovala su kupovinom izloženih predmeta, a preostale je otkupila kompanija Henkel-Merima. Prikupljena sredstva usmerena su ka potrebama pacijenata.

KLUB ZA TREĆE DOBA

Godinu dana unazad, svakog ponedeljka, u intervalu od 15 do 17h održavaju se sastanci korisnika i njihovih saradnika Kluba za treće doba. Uspostavljena je saradnja sa sekcijama Kluba lečenih alkoholičara kao i saradnja sa Botaničkom baštom. Aktivno učešće članovi imaju i u akcijama Kulturnog kluba sredom koja se održavaju u Institutu za mentalno zdravlje. Klub vode Dr Ljubica Vidić, psihijatar i viši radni terapeut Vera Milošev Krstić.

SOCIOTERAPIJSKI KLUB LEČENIH ALKOHOLIČARA „PALMOTIČEVA“, koji je osnovan 26.3.1963. godine, održao je 46-tu godišnju skupštinu 16.05.2009. Skupštini su prisustvovali članovi kluba, zaposleni u IMZ, kao i gosti iz drugih klubova lečenih alkoholičara. Centralna tema Skupštine je bio značaj međuklupske saradnje.

KULTURNI KRUG SREDOM

„ZABRANJENO PUŠENJE“ nastupilo u Institutu za mentalno zdravlje, 11. mart 2009.

Dr Nele Karajlić i „No Smoking Orchestra“ Emira Kusturice

održali su koncert u Institutu za mentalno zdravlje u okviru akcije destigmatizacije ljudi sa psihičkim problemima. Poznatim hitovima Nele i ekipa napravili su sjajnu atmosferu i oduševili publiku.

Institut za mentalno zdravlje od 1963. godine radi na destigmatizaciji ljudi sa psihičkim problemima. „Da bismo iskoračili iz stereotipa i razbili predrasude, naši doktori su skinuli bele mantile i već godinama radimo na brisanju granica koje su između normalnosti i psihičkih bolesti postavljene veoma grubo. Jedna od aktivnosti koje rade u prilog tome jeste i projekat „Kulturni krug sredom“ u kome gostuju poznate ličnosti, a Nele Karajlić i „No Smoking Orchestra“, ovde nisu samo naši gosti već prijatelji“, rekla je dr Ljubica Vidić, PR Instituta za mentalno zdravlje.

VANBOLIČKE AKTIVNOSTI DNEVNE BOLNICE ZA ADOLESCENTE

U septembru i oktobru, organizovane su posete izložbama:

- „Sto godina srpske umetnosti“, Slikarstvo u Srbiji 1850-1950 – Remek dela Narodnog muzeja u Galeriji SANU u Beogradu, tri posete (18, 25. septembar i 9. oktobar).
- Poseta izložbi originalnih radova Mikelandela Buonarotija u Italijanskom institutu za kulturu, 2. oktobra.
- Vanboličke aktivnosti Dnevne bolnice za adolescente
- Poseta izložbi Milene Pavlović Barili – „Ključevi snova“, Italijanski institut za kulturu, Beograd, 04.12.2009.

KLUB SREDOM

Marina Paunović, Verica Milošev i pacijenti Kluba sredom aktivno su učestvovali u programu obeležavanja svetskog dana mentalnog zdravlja „Otvorimo vrata“, 10. oktobar 2009, Ada Ciganlija. Dr Bogdanka Čabak napravila je izbor slika koje su izložene na štandu Instituta za mentalno zdravlje.

Otvorimo vrata
10. oktobar - Svetski dan mentalnog zdravlja
Duševna bolest nije zarazna, ali ravnodušnost jeste

Objavljeni i referisani radovi stručnjaka IMZ

Poglavlja u inostranim knjigama i monografijama

1. Lecic Tosevski D, Draganic Gajic S, Pejovic Milovancevic M. Human behaviour during war. In: War and Suicide (eds. L. Sher & A. Vilens). Nova Science Publishers Inc, New York, 2009 (in press).
2. Lecic Tosevski D, Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S. Suicide and disaster. Wiley, 2009 (in press).
3. Pejovic Milovancevic M, Lecic Tosevski D, Popovic Deusic S, Bradic Z. Internet as a healing or killing tool in youth suicide phenomena. In Internet and Suicide, Edit: L. Shers and A. Vilens Nova Scienca Publishers, Inc 2009, 197-208.

Nacionalne knjige i priručnici

1. Ćorić B. (ured). Psihoze od haosa ka sredenosti. FASPER, Beograd, 2009.
2. Martinović Ž, Jović N, Rajšić et all. Vodiči za rad u kliničkoj neurofiziologiji III. Dugotrajna Video EEG telemetrija kod epilepsije. Udruženje za kliničku neurofiziologiju, Beograd, 2009.
3. Martinović Ž. Klinička elektroencefalografija. Monografija Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Naučna KMD, 2009.
4. Mladenović I. Moralnost u alkoholičarskoj porodici. Zadužbina Andrejević, Beograd, 2009.
5. Stanković Z, Trbić V, Nastasić P, Mladenović I. Dijagnostičko-terapijske smernice za alkoholizam. Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 2009. (u štampi).
6. Totić Poznanović S, Damjanović S, Jašović Gašić M, Lečić Toševski D. Praktikum iz psihijatrije. Medicinski fakultet, Beograd, 2009. (u štampi).

Poglavlja u nacionalnim knjigama i priručnicima

1. Ćorić B. Alkohol od uživanja do alkoholizma (poremećenog sistema vrednosti u odnosima među ljudima). U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma I deo. Beograd, Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 3-5.
2. Ćorić B. Dinamika tima za lečenje bolesti zavisnosti U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, II deo. Beograd, Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 93-96.
3. Ćorić B. Neurofiziologija alkoholizma. U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, II deo. Beograd, Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 35-37.
4. Ćorić B. Psihoze od haosa do sredenosti. U: Ćorić B (ured). Psihoze od haosa do sredenosti. Beograd, FASPER, Univerzitet u Beogradu, 2009, 188.
5. Ćorić B. Socijalna pedagogija (vaspitanje, podučavanje) integrativni ili izolovani pristup u radu sa mladim ljudima iz ugla psihijatrijske ustanove. U: Radovanović D (ured). Istraživanja u specijalnoj pedagogiji. Beograd, FASPER, 2009, 483-493.
6. Ćorić B. Socijalna psihijatrija, antipsihijatrija i psihoze. U: Ćorić B (ured). Psihoze od haosa do sredenosti. Beograd, FASPER, Univerzitet u Beogradu, 2009, 68-78.
7. Ćorić B. Strukturisanje socijalno-psihijatrijskog tretmana alkoholizma (kritičke tačke prevencije). U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, II deo. Beograd, Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 16-21.
8. Gajić G, Grce M, Mandić V, Naguljić D. Akutna psihotična dekompenzacija. U: Ćorić B (ured). Psihoze od haosa do sredenosti, Beograd, FASPER, Univerzitet u Beogradu, 2009, 11-21.
9. Jokanović M. Eko sistemski pristup alkoholizmu. U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, II deo. Beograd: Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 11-15.
10. Jokanović M. Osnovni epidemiološki pojmovi. U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, I deo. Beograd, Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 6-13.
11. Lažetić G. Tipovi alkoholizma. U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, II deo. Beograd, Institut za

mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 41-44.

12. Lažetić G. Zdravstveni informacioni sistem – Veza alkohologije i javnog zdravlja. U: grupa autora. Priručnik za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma, II deo. Beograd, Institut za mentalno zdravlje i Ministarstvo zdravlja Srbije, 2009, 21-24.
13. Lečić Toševski D, Divac Jovanović M. Psihoterapija poremećaja ličnosti. U: Erić Lj (ured). Psihodinamička psihijatrija. Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 2009.
14. Lečić Toševski D, Draganic Gajic S, Vuković O. Psihofiziološki (psihosomatski) poremećaji. U: Udžbenik psihijatrije za studente medicine, II izdanje (ured. M. Jašović Gašić, D. Lečić Toševski). Medicinski fakultet, Beograd, 2009 (u štampi).
15. Martinović Ž. Klinička elektroencefalografija. Monografija Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Naučna KMD, 2009.
16. Pejović Milovančević M, Mitković M, Lečić Toševski D. Adolescentno prelamanje i moguć prelaz u psihozu. U: Ćorić B (ured). Psihoze od haosa do sredenosti. Beograd, FASPER, Univerzitet u Beogradu, 2009, 3-10.

Radovi u časopisima indeksiranim u Current Contents (CC) ili Science Citation Index-u (SCI)

1. Botbol M, Alanen YO, Lecic Tosevski D, Schmolke M. Psychological perspective in psychiatry for the person. Psychopathology, 2009 (in press).
2. Colovic O, Lecic Tosevski D, Mandic V. The impact of stress related disorders on quality of life. Psychiatria Danubina, 2009, 21, 2, 199-205.
3. Cvetić T, Vuković O, Britvić D, Ivković M, Djukić Dejanović S, Lecic Tosevski D. Comparative analysis of soft neurological signs in positive and negative aspects of schizophrenia. Psychiatria Danubina, 2009, 21, 2, 174-178.
4. Divac N, Todorović Z, Stojanović R, Nesic Z, Jasovic Gasic M, Lecic Tosevski D, Jovanovic A, Prostran M. Utilization of psychiatric drugs in Serbia. Vojnosanitetski pregled, 2009, 66 (3):233-237.
5. Jovanovic AA, Lecic Tosevski D, Ivkovic M, Damjanovic A, Jasovic Gasic M, Jankovic N. Predicting violence with the HCR-20 in veterans with posttraumatic stress disorder. Vojnosanitetski pregled, 2009, 66, 1, 13-21.
6. Jovanović A, Jašović Gašić M, Lečić Toševski D. Medikolegalni aspekti bolničkog zbrinjavanja osoba sa duševnim poremećajem koje ispoljavaju nasilno ponašanje. Srp Arh Celok Lek, 2009, 137 (5-6):292-297.
7. Lecic Tosevski D, Draganic Gajic S, Pejovic Milovancevic M. Mental health care in Serbia. International Psychiatry Journal, 2009 (in press).
8. Lecic Tosevski D, Jasovic Gasic M, Maric N. WPA Co-sponsored national congress of the Serbian Psychiatric Association. Psychiatria Danubina, 2009, 21, 2, 253-255.

9. Lecic Tosevski, D, Draganic Gajic S, Pejovic Milovancevic M. Personality and psychopathology of university students. *Current Opinion in Psychiatry*, 2010, 23:48-52.
10. Miljevic C, Nikolic Kokic A, Spasic SZ, Milosavljevic M, Blagojevic D, Lecic Tosevski D, Spasic BM. Antioxidant defense enzymes in the blood of mail patients with schizophrenia type I and II – correlation analysis. *Psychiatry Research*, 2009 (in press).
11. Miljevic C, Nikolic M, Nikolic Kokic A, Jones DR, Niketic V, Lecic Tosevski D, Spasic MB. Lipid status, anti-oxidant enzyme defence and haemoglobin content in the blood of long-term clozapine-treated schizophrenic patients. *Progress in Neuro-Psychopharmacology & Biological Psychiatry*, 2009 (in press).
12. Milovanovic M, Martinovic Z, Djokic R, Jovanovic M, Buder N, Simonovic P. The Serbian Version of the Quality-of-life In Epilepsy Inventory (quolie-31): Translation And Psychometric Evaluation. *Epilepsia*, 2009, 50, suppl. 1, 1.
13. Pejovic Milovancevic M, Lecic Tosevski D, Popovic Deusic S, Draganic Gajic S. Mental health care of children and adolescents in Serbia: Past steps and future directions. *Epidemiologia e Psichiatria Sociale*, 2009, 18, 3: 262-265.
14. Pejovic Milovancevic M, Lecic Tosevski D, Tenjovic L, Popovic Deusic S, Draganic Gajic S. Changing attitudes of high school students towards peers with mental health problems. *Psychiatria Danubina*, 2009, 21, 2, 213–219.
15. Pejović Milovančević M, Popović Deušić S, Draganić Gajić S, Lečić Toševski D. Zavisnost od interneta – prikaz slučaja. *Srp Arh Celok Lek*, 2009, 137 (1-2):86-90.
16. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M, Draganić Gajić S, Aleksić Hill O, Lečić Toševski D. Spektar psihotičnih poremećaja u detinjstvu. *Srp Arh Celok Lek*, 2008, 136, 9-10, 555-558.
17. Priebe S, Bogic M, Ajdukovic D, Franciskovic T, Galeazzi GM, Kucukalic A, Lecic Tosevski D, Morina N, Popovski M, Wang D. Mental disorders following war in the Balkans – A study in five countries. *Arch Gen Psychiatry*, 2009 (in press).
18. Vucicevic K, Miljkovic B, Pokrajac M, Prostran M, Martinovic Z, Grabnar I. The influence of drug-drug interaction and patients' characteristics on valproic acid's clearance in adults with epilepsy using nonlinear mixed effects modeling. *European Journal of Pharmaceutical Sciences*, 2009, 38, 512–518.

Radovi u časopisima indeksiranim u Medline-u

1. Lesic A, Petrovic Stefanovic N, Perunicic I, Milenkovic P, Lecic Tosevski D, Bumbasirevic M. Burnout in Belgrade orthopaedic surgeons and general practitioners, a preliminary report. *Acta Chir Jugosl*, 2009, 56 (2): 53-9.

Radovi u časopisima koji nisu indeksirani u gore navedenim bazama podataka

Međunarodni časopisi

1. Christodoulou G, Lecic Tosevski D, Kontakakis V, Christodoulou N. Comprehensive care and integration of services in Eastern Europe. *International Journal of Mental Health*, 2009 (in press).
2. Lecic Tosevski D. Psychiatry for the person and social transition. *Eur Psychiatry Review*, 2009, 2, 37.

Nacionalni časopisi

1. Bošković Đukić D. Savetovalište za članove porodice zavisnika od alkohola. *Zdravstvena zaštita*, 2009, XXXVIII, 3, 41-5.
2. Bošković Đukić D. Uloga porodice u prevenciji patološkog kockanja. *Zdravstvena zaštita*, 2009, XXXVIII, 4, 65-5.
3. Čolović O, Pejović Milovačević M, Lečić Toševski D. Etika i psihoterapija. *Psihijatrija danas*, 2009, (in press).
4. Draganić Gajić S. Posttraumatski stresni poremećaj – klinički/forenzičko psihijatrijski značaj. *Svet Rada*, 2009, 5: 761-762.
5. Miljević Č, Janković N, Milošević A. Demencije i poslovna sposobnost. *Svet Rada*, 2009; 5:783-799.
6. Miljević Č, Kecojević Miljević S. Demencija – jedan pogled. *Arhiv za Farmaciju*, 2009, 5: 447-457.
7. Miljević Č, Kecojević Miljević S. Primena suplementacije vitaminima i mineralima u prevenciji i lečenju demencije. *Arhiv za farmaciju*, 2009, 59 (2-3) 108-127.
8. Miljević Č, Milošević A, Janković N. Emocionalna povreda kao povreda na radu. *Svet rada*, 2009, 3:315-322.

Ceo rad u zborniku nacionalnog skupa

1. Martinović Ž. Greške u EEG dijagnostici epilepsija. 11. Epileptološka škola. Palić, 30.10.11.2009. Zbornik predavanja, Savez Jugoslovenskih liga za borbu protiv epilepsije, 2009, 1-12.



2. Mladenović I. Depresivnost kod članova alkoholičarske porodice. XXIII Savetovanje o bolestima zavisnosti sa međunarodnim učesćem, Apatin: Birograf, Zbornik radova, 2009, 108-126.

Izvodi u zborniku međunarodnog skupa

1. Bokonjic S, Lecic Tosevski D, Bokonjic J, Pavlov Sofronijevic J, Drakulic B, Mitrovic T. Stressful life events as risk factors for depressive episode. Book of Abstracts. IV Madedonian Psychiatric Congress and International Meeting, Ohrid, 27-31 May 2009, Maked Med Pregl, 63 (Supl. 74), p. 19.
2. Divac N, Jasovic Gasic M, Lecic Tosevski D, Maric N, Stojanovic R, Todorovic Z, Prostran M. Physician-related factors that determine clinical decisions in Serbian psychiatry. 17th European Congress of Psychiatry, January 24-28, 2009, Lisbon, Portugal, European Psychiatry, Abstracts on CD-Rom, P02-215.
3. Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D, Popovic Deusic S, Pejovic Milovancevic M. Marital distress – importance of partners' personality dimensions and individual psychopathology. The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans Collaborating for mental health, Moscow, October 27-30, 2009, p.11.
4. Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D, Popovic Deusic S, Pejovic Milovancevic M. Psychopathology and marital satisfaction: Evidence from self and partner ratings. World Congress of the World Federation for Mental Health, Abstracts Issue, Psychiatriki, 2009, Vol. 20 (Suppl. 1), p. 210.
5. Dukanac V, Svetozarevic S, Lazetic G, Lecic Tosevski D. Mechanism of defense as criteria of distinguishing adolescent psychopathology. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.78-79.
6. Dunjic Kostic B, Maric Bojovic N, Mitkovic M, Nikolic S, Jasovic Gasic M, Lecic Tosevski D. Psychiatric training in Eastern Europe and the Balkans: The exchange opportunities (symposium). Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans. Moscow, 27-30 October 2009, p.32-33.
7. Gajic G, Perunicic I, Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D. Relationship between irrational beliefs and mood disturbance in affective disorders. Abstracts Issue, Psychiatriki, 2009, Vol. 20 (Suppl. 1). World Congress 2009 of the World Federation for Mental Health, p. 188.
8. Gajic G, Perunicic I, Lecic Tosevski D. Stressful life events and affective disorders at times of social transition. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.51-52.
9. Garibovic E, Aleksic Hil O, Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S. Parallel review of antiepileptic psychostabilizers effects on psychostabilization of emotions and impulse-control in adolescents. International Conference Sponsored by ESCAP: Quality of Life in Child and Adolescent Mental Health, 22-26 August 2009, Budapest, Hungary, p334.
10. Garibovic E, Popovic Deusic S, Pejovic Milovancevic M, Aleksic Hil O. Pharmacological ADHD treatment and cognitive functioning of children with limited intellectual capacity (a pilot study). Abstract book, 2nd International Congress on ADHD, From Childhood to Adult Disease, Vienna 2009. ADHDAtten Def Hyp Disor, 2009, 1:126.
11. Grce M, Perunicic I, Rakovic I, Gajic G, Lecic Tosevski D. Patients, families and mood disorders. Psychosis – Psychological, Social and Integrative Approaches, Vol. 1, N S1, June 2009. Abstracts, 16th ISPS International Congress, Copenhagen, Denmark, 16-19 June 2009, S 124.
12. Ispanovic Radojkovic V, Pejovic Milovancevic M, Mincic T, Radosavljev J, Radojkovic A. Coping with chronic adverse experience in childhood and adolescent. Coping and Resilience International Conference, Cavtat/Dubrovnik, Croatia, 3-6 October 2009.
13. Ispanovic Radojkovic V, Pejovic Milovancevic M, Radojkovic A, Rudic N. School based psychosocial intervention for adolescents at risk. International Conference Sponsored by ESCAP: Quality of Life in Child and Adolescent Mental Health 22-26 August 2009, Budapest, Hungary, s101.
14. Jahovic S, Bradic Z, Marjanovic A, Vrbaski J, Lecic Tosevski D. The Tourette syndrome – disorder of the father and the son: case report. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.13-14.
15. Jahovic S, Bradic Z, Marjanovic A, Vrbaski J, Lecic Tosevski D. Tourette syndrome, associated conditions and the complexities of treatment – case report. IV Madedonian Psychiatric Congress and International Meeting, Ohrid, 27-31 May 2009, Book of Abstracts, Maked Med Pregl, 63 (Supl. 74), 69.
16. Lecic Tosevski D, Vukovic O, Stepanovic J, Draganic Gajic S. Mental and physical health – the role of stress. Abstracts Issue, Psychiatriki, 2009, Vol. 20 (Suppl. 1). World Congress 2009 of the World Federation for Mental Health, p.10.
17. Lecic Tosevski D. War and peace – challenges for psychiatrists (symposium). Collaborating for mental and physical health care. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.22.
18. Lecic Tosevski D. Access to mental health care in Central Europe and the Balkans. World Psychiatric Association International Congress "Treatments in Psychiatry: A New Update". Florence 1-4 April 2009. World Psychiatry 8, S1. p.108-109.
19. Lecic Tosevski D. Collaborating for mental and physical health care (plenary lecture). Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans. Moscow, 27-30 October 2009, p.5.
20. Lecic Tosevski D. The mental health effects of mass violence. Abstracts Issue, Psychiatriki, 2009, Vol. 20 (Suppl. 1). World Congress 2009 of the World Federation for Mental Health. p. 32 (Round table).
21. Lukic B, Perunicic I, Mandic V, Lecic Tosevski D. Suicidal behaviour and personality dimensions. Book of Abstracts. WPA Co-sponsored IV Madedonian Psychiatric Congress and International Meeting, Ohrid, 27-31 May 2009. Maked. Med. Pregl, God 63 (Supl. 74), 2009, 45.
22. Majkić V. Prevencija i lečenje bolesti zavisnosti. Association Nationale de Prevention an Alcoologie at Addictologie. Paris, 2009.
23. Martinovic Z, Cvorovic Z, Stanisic J, Milovanovic M. Electroencephalographic evolution in Panayiotopoulos syndrome and benign occipital epilepsies of childhood. 28th International Epilepsy Congress, Budapest, 28 jun - 2 July 2009. www.budapest-epilepsycongress.org.
24. Milosavljevic M, Lecic Tosevski D, Perunicic I. Quality of life of patients suffering from schizophrenia treated with clozapine and risperidone. European Psychiatry, Abstracts on CD-Rom, 17th European Congress of Psychiatry, January 24-28, 2009, Lisbon, Portugal, P03-170.

25. Milovanovic M, Martinovic Z, Djokic R, Jovanovic M, Buder N, Simonovic P. The Serbian Version of the Quality-of-life In Epilepsy Inventory (quolie-31): Translation And Psychometric Evaluation. *Epilepsia*, 2009, 50, Suppl. 1, 1.
26. Mitkovic M, Lecic Tosevski D, Jasovic Gasic M, Maric Bojovic N, Dunjic Kostic B, Nikolic S. Psychiatric training in Eastern Europe and the Balkans: finding common ground (symposium). Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.31-32.
27. Mitkovic M, Lecic Tosevski D, Popovic-Deusic S, Pejovic Milovancevic M. Punitive parental discipline among adult victims of child abuse. *European Psychiatry, Abstracts on CD-Rom*, 17th European Congress of Psychiatry, January 24-28, 2009, Lisbon, Portugal, P02-256.
28. Nikolic S, Draganic Gajic S, Nagulic D, Milicevic J, Stojanovic S, Lecic Tosevski D. The influence of cultural themes in couples therapy. Book of Abstracts. IV Macedonian Psychiatric Congress and International Meeting, Ohrid, 27-31 May 2009. *Maked Med Pregl*, 2009, God 63 (Supl. 74), 91.
29. Panoski R. Relation of the sequence of birth to the risk of developing alcoholism and polytoxicomania. IV Macedonian Congress and International Meeting, Ohrid, 27-31 May 2009. *Maked Med Pregl*, God 63 (Supl. 74), P-205.
30. Pejovic Milovancevic M, Mincic T, Kalanj D, Stojanovic S, Popovic Deusic S, Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D. The role of mental health institution in dealing with child abuse and neglect. The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans Collaborating for mental health, Moscow, October 27-30, 2009, p.12.
31. Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S, Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D. Internet use in child and adolescent psychiatry. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans. Moscow, 27-30 October 2009, p.18-19.
32. Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S, Garibovic E, Mitkovic M, Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D. The use of psychostimulants in childhood ADHD treatment at the Institute of mental health, Belgrade, Serbia. 2nd International Congress on ADHD, From Childhood to Adult Disease. *ADHD Atten Def Hyp Disor* 2009;1:131.
33. Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S, Ispanovic Radojkovic V, Garibovic E, Mitkovic M, Lecic Tosevski D, Draganic Gajic S. School based programs for the prevention of violence in schools. Abstract - Programme Book, International Conference sponsored by ESCAP – Quality of Life in Child and Adolescent Mental Health, 22-26 August 2009, Budapest, Hungary, S99.
34. Perunicic I, Rakovic I, Todorovic M, Knezevic G. Thoughts, intelligence, personality and types of depression. 39th EABCT Annual Congress, 2009, Book of Abstracts, 152.
35. Perunicic I, Ratkovic I, Lecic Tosevski D, Knezevic G. Patterns of beliefs system and personality dimensions in the prediction of affective disorders. Book of abstracts. 39th EABCT Annual Congress – Behavioral/Cognitive Therapy, New Perspectives, 16-19 September 2009, Dubrovnik, Croatia, p. 147-148.
36. Pravelovic T, Perunicic I, Lecic Tosevski D. Burnout syndrome and personality dimensions in psychiatric nurses. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.89-90.
37. Radojkovic A, Krstic N, Rudic N, Pejovic Milovancevic M. Nonverbal learning disabilities: case study. International Conference Sponsored by ESCAP: Quality of Life in Child and Adolescent Mental Health 22-26 August, 2009, Budapest, Hungary, p365.
38. Stamatovic Gajic B, Gajic T, Djukic Dejanovic S, Lecic Tosevski D. Psychiatric departments in general hospitals in Serbia – Organizational Structure. *Journal of Mental Health Economics*, 2009, 12:S42-S42.
39. Stefanovic R, Petrovic Stefanovic N, Perunicic I, Lecic Tosevski D. Are anesthesiologists prone to burnout? *Eur J Anaesthesiol* 2009; 26 (Suppl 45): 1AP2-3.
40. Todorovic M, Perunicic I, Rakovic I, Lecic Tosevski D. A naturalistic study of anticonvulsant use in treatment of personality disorders. Abstract Book, The



2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans. Moscow, 27-30 October 2009, p.95-96.

41. Todorovic M, Rakic Ignjatović A, Miljković B, Todorovic D, Timotijević I. Efficacy and safety of combined therapy with moclobemide and valproic acid or carbamazepine in depressive patients. Congress Supplement to the J European Neuropsychopharmacology, 22 ECNP Congress, September 12-16, 2009, Istanbul, Turkey, P.2.c.021.
42. Vidic Lj, Vrbaski J, Perunicic I, Lecic Tosevski D. Effects of memantine treatment of patients suffering from dementia. Abstract Book, The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27-30 October 2009, p.95-96.
43. Zdravkovic M, Lecic Tosevski D. Personality of polysubstance abuser with the acute psychotic episode. 9th World Congress of Biological Psychiatry, 28 June - 2 July 2009, Paris, France. Abstracts. The World Journal of Biological Psychiatry, Vol. 10, Suppl. 1, p.198.
44. Zdravkovic M, Lecic Tosevski D. Polysubstance abusers with the acute psychotic episode – personality profiles and risk factors. Abstracts Issue, Psihijatriki, 2009, Vol. 20 (Suppl. 1). World Congress 2009 of the World Federation for Mental Health. p. 78.

Izvodi u zborniku nacionalnog skupa

1. Buder N, Jovanović M, Milovanović M, Simonović P, Đokić R, Martinović Ž. Interiktusni EEG kod farmakorezistentnih i dobro kontrolisanih parcijalnih epilepsija. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 9.
2. Lješević B, Martinović Ž, Jović S. Efekat hiperventilacije kod pacijenata sa mehaničkom povredom mozga. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 55-56.
3. Majstorović D, Blagojević D, Žuža S, Stanišić T. Uloga neurofiziološkog tehničara u nestandardnim uslovima Video i EEG snimanja. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 82.
4. Majstorović M, Zlatanov S, Redli M, Krstić N, Martinović Ž. Mentalna aktivacija. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik, 83.
5. Martinović Ž. Autonomni epileptični status. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 15-16.
6. Martinović Ž. Treatment of depression in people with epilepsy. 3. Kongres epileptologa Srbije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-26. april 2009. Book of Abstracts on CD ROM.
7. Martinović Ž. (ured). Zbornik sažetaka 9. Kongresa kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem. Udruženje za kliničku neurofiziologiju, Beograd, 2009: 1-132.
8. Martinović Ž. Greške u EEG dijagnostici epilepsija. 11. Epileptološka škola. Palić, 30.10-1.11.2009. Zbornik predavanja, Savez Jugoslovenskih liga za borbu protiv epilepsije, 1-12.
9. Milanović D, Bosiljčić D, Lilić L. Artefakti u elektroencefalogramu i otklanjanje istih. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 81.
10. Milovanović M, Martinović Ž. Elektroencefalografske karakteristike epilepsija zbog tumora temporalnog režnja mozga. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 59-60.
11. Milovanović M, Martinović Ž, Đokić R, Jovanović M, Buder N, Simonović P. Socioekonomski status pacijenata sa epilepsijom i njegov uticaj na kvalitet života. 3. Kongres epileptologa Srbije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-26. aprila 2009. Knjiga sažetaka - CD ROM, 107.
12. Miljević Č, Vidović B, Đorđević B. Suplementacija u cilju promocije mentalnog zdravlja. II Kongres o dijetetskim suplementima sa međunarodnim učešćem, Beograd 10-12. decembar 2009, Zbornik apstrakata, 27-29.
13. Mladenović I. Depresivnost kod članova alkoholičarske porodice. XXIII savetovanje o bolestima zavisnosti, Birograf, Apatin, 2009, Zbornik, 108-126.

14. Povše Ivkić V. Analiza defektološke prakse u ustanovama zdravstvene zaštite. Defektološki dani Zlatibor, 18-21. januar 2009, Zbornik rezimea, 15.
15. Simonović P, Milovanović M, Buder N, Jovanović M, Đokić R, Martinović Ž. Anksioznost kod epilepsije. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009, Zbornik sažetaka, 104-105.
16. Stepanović J, Ostojić M, Lečić Toševski D, Vuković O, Đorđević Dikić A, Giga V, Beleslin B, Pejović Milovančević M, Nedeljković I, Nedeljković M, Petrašinović Z. Tip D ličnosti – novi faktor rizika za koronarnu bolest: činjenica ili fikcija? Knjiga sažetaka, Srce i krvni sudovi 2009, 1, Suppl. 1, 82.
17. Vukovic O, Lečić Toševski D, Jašović Gašić M, Stepanović J, Đorđević Dikić A, Giga V, Beleslin B, Ostojić M. Tip D ličnosti, stres i koronarna bolest. Knjiga sažetaka, Srce i krvni sudovi 2009, 1, Suppl. 1, str. 76.

Radovi referisani na naučnim kongresima i skupovima

Na internacionalnim kongresima

1. Majkic V. Our experience in family therapy of adolescents abuse. Association Nationale de Prevention en Alcoologie et Addictologie, Paris, 5-7 May 2009.
2. Milovanović M, Martinović Ž, Đokić R, Jovanović M, Buder N, Simonović P. The Serbian Version of the Quality-of-Life in Epilepsy Inventory (QUOLIE-31): Translation and psychometric evaluation. 28th International Epilepsy Congress, Budapest, 28 June-2 July 2009.
3. Mitrović T, Branković Niksić S, Jelisavčić M, Milutinović M. A two year retrospective study of prenatal diagnosis in three age groups – our experience. VIII Kongres humane genetike, organizatori: Udruženje humane genetike Hrvatske, Udruženje za retke bolesti Hrvatske i hrvatske Lekarske komore, Cavtat, Republika Hrvatska, 14-17.05.2009.
4. Mladenović I. Moral i alkoholizam. XXV savetovanje ZKLA sa međunarodnim učešćem, Smederevo, 8. oktobar 2009.

Radovi referisani na naučnim kongresima i skupovima

Na nacionalnim kongresima

1. Aksentijević S. Motivacija mladih zavisnika i njihovih porodica za lečenje. XX Savetovanje o bolestima zavisnosti, Smederevo, 9.10.2009.
2. Aleksić Hil O, Rudić N, Kalanj D. Rani razvoj – mogućnosti i ograničenja savetovanja u okvirima primarne zdravstvene zaštite. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
3. Bradić Z. Afektivne oluje u psihoterapijskom odnosu. Dani Instituta za mentalno zdravlje, Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 24. april 2009.
4. Čolović O, Lečić Toševski D, Pejović Milovančević M. Etika u psihijatriji – odgovornost terapeuta prema pacijentu,

- društvu i samom sebi. Seminar „Ljudi govore“, Beograd, 14-15.12.2009.
5. Čolović O, Pejović Milovančević M, Lečić Toševski D. Primum non nocere – etičke dileme u psihoterapiji. Dani Instituta za mentalno zdravlje, Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 24. april 2009.
 6. Ćorić B. Kritički aspekti adolescenata za nastanak bolesti zavisnosti. XXV savetovanje ZKLA sa međunarodnim učešćem, Smederevo 8. oktobar 2009.
 7. Ćorić B. Specijalna pedagogija (socijalna pedagogija) iz ugla psihijatrijske ustanove. Međunarodni kongres specijalnih pedagoga, Zlatibor, jun 2009.
 8. Ćorić B. Porodica od zdravlja ka bolesti. Uvodno predavanje u okviru: Novi pogledi - II Simpozijum: Savremena porodica u Srbiji danas, organizacija: SUZR Srbije i SUZR Beograda, SO Stari Grad, 10. april 2009.
 9. Draganić Gajić S, Nagulić D, Milićević J, Nikolić S, Grce M. Integrisanje ličnog rada i znanja u grupnom procesu – sistemska porodična terapija. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
 10. Draganić Gajić S. Posttraumatski stresni poremećaj i radna sposobnost. VI Savetovanje lekara Republičkog fonda za penzijsko invalidsko osiguranje Republike Srbije, Zlatibor, 22-29.09.2009.
 11. Filipović S, Lažetić G. Alkoholizam i porodica – uloga porodice u motivaciji alkoholičara za lečenje. Naučni skup: Porodice u Srbiji danas, komparativna perspektiva, Filozofski fakultet, Beograd, 9. oktobar 2009.
 12. Jahović S. Ko povređuje koga – samopovređivanje u adolescenciji. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 24. april 2009.
 13. Lečić Toševski D. "Nove" uloge psihijatrije i psihoterapije. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
 14. Lečić Toševski D. Da li smo napokon dobili jedan lek za bipolarni poremećaj? Hotel Kontinental, Beograd, 14. oktobar 2009.
 15. Lečić Toševski D. Dijagnostika depresije u primarnoj zaštiti. Aeroklub, Beograd, 19. maj 2009.
 16. Lečić Toševski D. Izazovi u lečenju depresije. Simpozijum – Citalex – novi izazov u antidepresivnoj terapiji i našoj sredini. Beogradska filharmonija, Beograd, 11. jun 2009.
 17. Lečić Toševski D. Kombinacija farmakoterapije i psihoterapije. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
 18. Lečić Toševski D. Poremećaji ličnosti i antipsihotici. XXXVII edukativni simpozijum Instituta za psihijatriju KCS, Beograd, 12. novembar 2009, (plenarno predavanje).
 19. Lečić Toševski D. Rezistentne depresije. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
 20. Lečić Toševski D. Sindrom izgaranja – čest a zanemaren problem lekara. XVII Kongres Udruženja kardiologa Srbije (sa međunarodnim učešćem). Beograd, 18. oktobar 2009 (simpozijum).
 21. Lečić Toševski D. Tri principa psihoterapije. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
 22. Lješević B, Martinović Ž, Jović S. Efekat hiperventilacije kod pacijenata sa mehaničkom povredom mozga. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Vojnomedicinska akademija, Beograd, 15-17. oktobar 2009.
 23. Majstorović D, Blagojević D, Žuža S, Stanišić T. Uloga neurofiziološkog tehničara u nestandardnim uslovima Video i EEG snimanja. Simpozijum neurofizioloških asistenata, Vojnomedicinska akademija, Beograd, 16.10.2009.
 24. Majstorović M, Zlatanov S, Redli M, Krstić N, Martinović Ž. Mentalna aktivacija. Simpozijum neurofizioloških asistenata, Vojnomedicinska akademija, Beograd, 16.10.2009.
 25. Martinović Ž, Rajšić N, Borković M. Prezentacija vodiča za rad u kliničkoj neurofiziologiji III. Dugotrajna video EEG telemetrija kod epilepsije. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Vojnomedicinska akademija, Beograd 15-17. oktobar 2009.
 26. Martinović Ž. Autonomni epileptični status. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Vojnomedicinska akademija, Beograd, 15-17. oktobar 2009.
 27. Martinović Ž. Treatment of depression in people with epilepsy. Kongres epileptologa Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-26. april 2009.



28. Medić R, Kovačević M. Savetovalište za porodice sa problemima patološkog kockanja. X simpozijum Udruženja medicinskih sestara i tehničara RS, Tara, 12-16.5.2009.
29. Milanović D, Bosiljić D, Lilić V. Artefakti u elektroencefalogramu i otklanjanje istih. Simpozijum neurofizioloških asistenata, Vojnomedicinska akademija, Beograd, 16.10.2009.
30. Miličević B. Primena Opšteg protokola u zaštiti dece od zlostavljanja i zanemarivanja. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
31. Miljević ČD, Kecojević Miljević S. Demencija – jedan pogled. 54. Simpozijum Farmaceutskog društva Srbije, Beograd 24-25. oktobar 2009.
32. Miljević ČD, Milošević A, Janković N. Emocionalna povreda kao povreda na radu. IX Godišnji sastanak lekara veštaka medicine rada, Vrnjačka Banja, 13-16. maj 2009.
33. Miljević ČD, Vidović B, Đorđević B. Suplementacija u cilju promocije menalnog zdravljam. II Kongres o dijetetskim suplemenima sa međunarodnim učešćem, Beograd 10-12. decembar 2009.
34. Miljević ČD. Demencija i radna sposobnost. VI Savetovanje lekara Republičkog fonda za penzijsko invalidsko osiguranje Republike Srbije, Zlatibor, 22-29.09.2009.
35. Miljević ČD. Diskusija. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
36. Miljević ČD. Neuroplastičnost – ključ efikasnosti antidepresiva. Edukacija za lekare opšte prakse, Beograd, 23. oktobar 2009.
37. Miljević ČD. Primena suplementacije vitaminima i mineralima u prevenciji i lečenju demencije. 53. Simpozijum Farmaceutskog društva Srbije, Kopaonik 04-07. jun 2009.
38. Milojković Z. Roršah tehnika. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
39. Milovanović M, Martinović Ž. Elektroencefalografske karakteristike epilepsija zbog tumora temporalnog režnja mozga. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17. oktobar 2009.
40. Mitrović S. Faktori rizika za zloupotrebu i zavisnost od psihoaktivnih supstanci kod adolescenata. XXV Savetovanje o bolestima zavisnosti, Smederevo, 9.10.2009.
41. Mladenović I. Moralnost kod članova alkoholičarske porodice. XXV Savetovanje o bolestima zavisnosti sa međunarodnim učešćem, Smederevo, 9.10.2009.
42. Mladenović I. Sistem vrednosti i alkoholizam. XIII Seminar „Ljudi govore“, Beograd, 14-15.12.2009.
43. Pejovic Milovančević M. Primena antipsihotika kod dece. XXXVII Edukativni seminar Instituta za psihijatriju, Beograd, 11-12.11.2009.
44. Pejovic Milovančević M. Terapija ADHD i moja uloga je važna. Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Destruktivnost i autodestruktivnost mladih, Bolnica za psihijatriju Kliničko bolničkog centra „Dr Dragiša Mišović“, 25-26. maj 2009.
45. Pejović Milovančević M. Konstruktivno u borbi protiv destruktivnog u adolescenciji, Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Destruktivnost i autodestruktivnost mladih, Bolnica za psihijatriju Kliničko bolničkog centra „Dr Dragiša Mišović“, 25-26. maj 2009.
46. Petrović D. Hiperkinetski sindrom sa poremećajem pažnje. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
47. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M. Dijagnostika i terapija psihoza u detinjstvu. XXXVII Edukativni seminar Instituta za psihijatriju, Beograd, 11-12.11.2009.
48. Popović Deušić S. ADHD – značaj rane dijagnostike i lečenja. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
49. Popović Vasilij T. Aktuelni značaj psihodinamske perspektive u edukaciji. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.
50. Stojković Pavlović J. Od destruktivnog ka konstruktivnom kroz „milieu“ terapiju. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 24. april 2009.
51. Vranješ N. Balint edukacija – „novi“ izazov. Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-24. april 2009.

Predavanja po pozivu (u inostranstvu)

- Lecic Tosevski D. Access to mental health care in Central Europe and the Balkans. World Psychiatric Association International Congress – “Treatment in Psychiatry: A New Update”. Florence, Italy, 4 April 2009.
- Lecic Tosevski D. Collaborating for mental and physical health care. The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, Moscow, 27 October 2009.
- Lecic Tosevski D. Mental and physical health – the role of stress. World Congress 2009 of the World Federation for Mental Health. Athens, 3 September 2009 (Plenary lecture).
- Miljevic C. Improving psychiatric patient recruitment – Serbian sites perspective. 4th Annual Clinical Site Partnership in Central and Eastern Europe, Budapest, 7-8 September 2009.

Predavanja po pozivu (domaći skupovi)

- Martinović Ž. Treatment of depression in people with epilepsy. Kongres epileptologa Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Beograd, 23-26. april 2009.

Poster koji nisu publikovani u sažecima ili zbornicima

- Buder N, Jovanović M, Milovanović M, Simonović P, Đokić R, Martinović Ž. Interiktusni EEG kod farmakorezistentnih i dobro kontrolisanih parcijalnih epilepsija. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009.
- Cvejić V, Vujin Z. Stručni značaj medicinske sestre-tehničara u adekvatnom lečenju posttraumatskog stresnog poremećaja. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
- Dačín J, Đorđić E. Medicinska sestra kao član tima u radu sa autističnom decom. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
- Jahović S, Aleksić Hil O, Marjanović A, Dukanać V, Stojković Pavlović J, Milojević S, Bradić Z. Samopovređivanje u adolescenciji – hospitalni tretman adolescentkinje sa samopovređivanjem. Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Destruktivnost i autodestruktivnost mladih, Bolnica za psihijatriju Kliničko bolničkog centra „Dr Dragiša Mišović“, 25-26. maj 2009.
- Lažetić G, Svetozarević S, Mladenović I. Povezanost „zavisnosti od interneta/video igrice“ i agresivnog ponašanja u adolescenciji. Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Klinika za psihijatriju KBC Dedinje, Beograd, 25-26. maj 2009.
- Lutovac Lj, Čumić J. Prepoznavanje simptoma zavisnika pod dejstvom psihoaktivnih



susptanci u vreme apstinencijalne krize. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.

7. Martinovic Z, Cvorovic Z, Stanisic J, Milovanovic M. Electroencephalographic evolution in Panayiotopoulos syndrome and benign occipital epilepsies of childhood. 28th International Epilepsy Congress, Budapest, 28 June-2 July 2009.
8. Milovanović M, Martinović Ž, Đokić R, Jovanović M, Buder N, Simonović P. Socioekonomski status pacijenata sa epilepsijom i njegov uticaj na kvalitet života. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009.
9. Miljuš N. Pokušaj suicida – posledica dugogodišnjeg zlostavljanja i zanemarivanja. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
10. Mladenović I, Lažetić G. Sociodemografske karakteristike adolescenata iz alkoholičarske i nealkoholičarske porodice – komparativna analiza. Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Klinika za psihijatriju KBC Dedinje, Beograd, 25-26. maj 2009.
11. Oskoruš H. Radna i art terapija u okviru Dnevne bolnice za adolescente. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
12. Petrović D. Vršnjačko nasilje među školskom decom. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 12-15. maj 2009.
13. Simonović P, Milovanović M, Buder N, Jovanović M, Đokić R, Martinović Ž. Anksioznost kod epilepsije. 9. Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, Beograd, 15-17.10.2009.
14. Sudar M. Prikaz pacijenta alkoholičara sa zloupotrebom medikamentata. Simpozijum sestara i babica, sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege sa međunarodnim učešćem, Tara, 25-28.11.2009.
15. Svetozarević S, Lažetić G, Mladenović I. Zavisnost od interneta i suicidalnost. Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Destruktivnost i autodestruktivnost mladih, Bolnica za psihijatriju Kliničko bolničkog centra „Dr Dragiša Mišović“, 25-26. maj 2009.
16. Šerbedžija M. Suočavanje sa stresom destruktivnih i autodestruktivnih adolescenata. Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Destruktivnost i autodestruktivnost mladih, Bolnica za psihijatriju Kliničko bolničkog centra „Dr Dragiša Mišović“, 25-26. maj 2009.
17. Todorovic M, Perunicic I, Pavkovic T. Five-factor model of personality and psychotic symptoms in depression. XVII European Congress of Psychiatry, Lisabon, Portugal, 24-28.01.2009.
18. Živančević D, Dukanac V, Jahović S, Stojković Pavlović J, Marjanović A. Aserktivno ponašanje – izazov ili potreba u adolescenciji? Simpozijum sa međunarodnim učešćem, Destruktivnost i autodestruktivnost mladih, Bolnica za psihijatriju Kliničko bolničkog centra „Dr Dragiša Mišović“, 25-26. maj 2009.

Prikazi knjiga / recenzije

- Ćorić B, Jerotić V, Sedmak T. Čovek između krivice i tuge. Urednik B. Ćorić. FASPER, Beograd, 2008, Kolarčev univerzitet, 31. mart 2009.
- Ćorić B, Jerotić V, Sedmak T. Grupa i pojedinac. Urednik B. Ćorić. FASPER, Beograd, 2008, Kolarčev univerzitet, 31. mart 2009.
- Ćorić B. Od žrtve do preživelog, psihološka pomoć u nesrećama, autor Jelena Vlajković. IP Žarko Albulj, Beograd, 2009, 175, Prikaz u knjižari Plato, Filozofski fakultet, 17. jun 2009.

Odbranjeni doktorat/magisterijum

- Odbrana doktorske disertacije Medicinski fakultet, Beograd, 12. mart 2009. Asist. Dr Saveta Draganić Gajić
Disfunkcionalnost bračnog odnosa i karakteristike ličnosti partnera
Mentor Prof. Dr Dušica Lečić-Toševski
- Odbrana magistarske teze Medicinski fakultet, Beograd, 16. april 2009. Dr Marija Mitković
Zlostavljanje u detinjstvu i adolescenciji kao faktor rizika za povećanu sklonost odrasle osobe ka zlostavljanju dece
Mentor Prof. Dr Dušica Lečić Toševski

Evropske sertifikate za psihoterapiju od strane Evropske asocijacije za psihoterapiju dobili su:

Dr Saveta Draganić Gajić, Dr Ivica Mladenović, Jelena Miličević i Dr Sanja Nikolić

Stručna usavršavanja

Dr Marija Mitković

Radionica „Vodič za lečenje psihotičnih poremećaja“. XXVII Edukativni simpozijum Instituta za psihijatriju KCS, 12. 11. 2009.

Asist. Dr Milica Pejović Milovančević i Dr Emina Garibović

U periodu od 9. do 13. februara 2009. posetile su Institut za psihijatriju Kraljevskog koledža u Londonu radi edukacije predviđene za istraživače koji učestvuju u projektu „Varijacije broja genskih kopija kao faktor rizika za psihijatrijske poremećaje kod dece“. Edukaciju su održali Dr David Collier, Dr Sophia Frangou, Dr Patrik Bolton i Dr Timothea Touloupoulou. Učesnici su bili predstavnici grupe zemalja koje su uključene u projekat (Rusija, Ukrajina, Gruzija, Makedonija, Srbija) i tokom edukacije su upoznati sa osnovnim komponentama istraživačkog protokola, savremenim teorijskim saznanjima vezanim za genetske osnove i psihijatrijske poremećaje koji se istražuju, sa dijagnostičkim kategorijama i kriterijumima, metodološkim procedurama i instrumentima koji će biti korišćeni, kao i uputstvima za dalji rad. Stečena saznanja i materijale učesnice su prosledile ostalim članovima operativne grupe na sastanku održanom 17.02.2009. u kabinetu Prof. Dr Lečić Toševski, kada je napravljen plan daljeg rada i podeljeni zadaci.

Doc. Dr Smiljka Popović Deusić, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Dr Emina Garibović, Dr Slavoljub Milojević

Training in C-SSRS scale, CDRS-R, eCRF Rating. "AstraZeneca D144AC00001 Online Investigators' Meeting Pediatric / Adolescent Bipolar Depression Study; 7. maj 2009.

Dr Vesna Dukanac, Radica Stančetić, vms, Vesna Jovanović, vms, Kurs za trenere asertivnog treninga, u organizaciji Instituta Psihopolis, Novi Sad, 9. maj 2009.

Dr Roza Panoski, Dr Svetislav Mitrović, Dr Dragan Pajić, Mr Danica Bošković Đukić / Učešće u edukaciji u organizaciji Beogradske kancelarije za drogu i kriminal UN. Tema: **Obuka za izgradnju kapaciteta u oblasti lečenja zavisnosti od droge**, predavač Prof. Dr Marek C. Chawarski, Univerzitet Jejl, Beograd, Hotel M, 4-6. maj 2009.

**Učešće na kongresima****17th European Congress of Psychiatry, 24-28 Januar, Lisabon 2009**

Dr Mirjana Todorović, Dr Ljubica Vidić, Dr Maja Milosavljević, Dr Marija Mitković

World Psychiatric Association International Congress "Treatments in Psychiatry: A New Update", 1-4 April, Firenca 2009

Prof. Dr Dušica Lečić Tosevski, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević

Forum o psihoterapiji – 70 godina posle Frojda, Institut za mentalno zdravlje, 23-24. april, Beograd 2009.

Prof. Dr Dušica Lečić Tosevski, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Dr Čedo Miljević, Dr Zagorka Bradić, Dr Jasmina Stojković Pavlović, Dr Sabina Jahović, Dr Olga Čolović, Asist. Dr Saveta Draganić Gajić, Dr Tatjana Popović Vasilić, Dr Nataša Vranješ, Zoran Milojković, Desanka Naguljić, Jelena Miličević, Sanja Nikolić, Marija Grce, Olivera Aleksić Hil, Nenad Rudić, Dušanka Kalanj

162nd Annual Meeting American Psychiatric Association. 16-21, maj, San Francisko 2009

Asist. Dr Saveta Draganić Gajić, Dr Olga Čolović

2nd International Congress on ADHD, From Childhood to Adult Disease, Wiena, Austria, 21-24 May 2009.

Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Dr Emina Garibović

VIII Kongres humane genetike, organizatori: Udruženje humane genetike Hrvatske, Udruženje za retke bolesti Hrvatske i hrvatske Lekarske komore, Cavtat, Republika Hrvatska, 14-17.05.2009.

Dr Tatjana Mitrović

IV Macedonian Psychiatric Congress and International Meeting, 27-31 May 2009, Ohrid

Dr Srađan Bokonić, Dr Biljana Lukić, Dr Sabina Jahović, Dr Sanja Nikolić, Dr Roza Panoski

XVI ISPS Međunarodni kongres, Kopenhagen, Danska, 16-19.6.2009.

Dr Marija Grce

49. Međunarodni neuropsihijatrijski kongres (INCP), 18-20. jun, 2009, Pula, Hrvatska

Dr Slavoljub Milojević, Dr Olga Čolović, Dr Svetislav Mitrović

Istraživanja u specijalnoj pedagogiji, organizacija: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, Zlatibor juni 2009.

Prof. Dr Branko Ćorić

28th International Epilepsy Congress, Budapest, 28 June - 2 July 2009.

Dr Maja Milovanović, Dr Žarko Martinović Rada Đokić, Dr Mirjana Jovanović, Dr Nevenka Buder, Dr Periša Simonović

World Congress of Biological Psychiatry, Paris, 28 June – 2 July 2009.

Dr Čedo Miljević, Dr Milan Zdravković

International Conference Sponsored by ESCAP: Quality of Life in Child and Adolescent Mental Health 22-26 August, 2009, Budapest, Hungary

Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Ana Radojković

XXII kongres Evropskog Koledža neuropsihofarmakologije (ECNP), 12-16, septembar 2009, Istanbul, Turska

Dr Zagorka Bradić, Dr Danilo Pešić, Dr Dragana Jančić, Dr Čedo Miljević

World Congress 2009 of the World Federation for Mental Health – „Working Together for Mental Health“, 3-6 September 2009, Athens, Greece

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski

XXXIX Kongres Evropskog udruženja bihejvioralno kognitivnih terapeuta, Dubrovnik, Hrvatska, 16-19. 9. 2009.

Ivana Peruničić, Ivana Raković, Dr Marija Mitković

XXV savetovanje o bolestima zavisnosti u organizaciji ZKLA Srbije sa međunarodnim učešćem, 8-9. oktobar 2009, Smederevo

Prof. Dr Branko Ćorić, Dr Svetislav Mitrović

The 2nd Eastern European Psychiatric Congress of the Psychiatric Association for Eastern Europe and the Balkans, 27-30 October 2009, Moscow, Russia

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Asist. Dr Saveta Draganić Gajić, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Dr Zagorka Bradić, Dr Goran Gajić, Dr Ljubica Vidić, Dr Biljana Lukić, Dr Vesna Dukanac, Dr Sabina Jahović, Ivana Peruničić, psih, Tatjana Pravilović, vms

Kongres kliničke neurofiziologije sa međunarodnim učešćem, 15-17. oktobar 2009. Vojnomedicinska akademija, Beograd

Dr Nevenka Buder, Prof. Dr Žarko Martinović, Dr Maja Milovanović, Snežana Zlatanov

XXXVII Edukativni seminar Instituta za psihijatriju „Antipsihotici – put ka reintegraciji“, 11-12.11.2009, Beograd

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Doc. Dr Smiljka Popović Deušić, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević

Simpozijum sestara i babica iz prakse i profesora zdravstvene nege, sa međunarodnim učešćem, 25-28.11.2009, Tara, Srbija

Zlatko Vujin, Dušanka Petrović, Biljana Milićević, Kristina Oskuruš, Jovanka Dačin, Lutovac Ljiljana, Miroslav Sudar, Miljoš Nikola, Biljana Milićević, Pavlović Gordana

13. Seminar „Ljudi govore...“ – SISTEM VREDNOSTI I PSIHIJARIJA, FASPER, Beograd, 14-15. decembar 2009.

Prof. Dr Branko Ćorić, Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Dr Olga Čolović, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević

Institut za mentalno zdravlje**Bilten**Palmotićevo 37
11000 Beograd, Srbija
www.imh.org.rs

Urednici

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski
Asist. Dr Milica Pejović Milovančević
Asist. Dr Saveta Draganić GajićTehnički urednik
Jelena Kaličanin